

STORTINGET

Innst. 4 L

(2017–2018)

**Innstilling fra finanskomiteen om skatter, avgifter
og toll 2018 – lovsaker**

Prop. 1 LS (2017–2018)

Innhold

Side

1.	Innledning	1
2.	Lovoversikt	1
3.	Oppjusteringsfaktoren for utbytte	1
4.	Verdsettelsesrabatt i formuesskatten	2
5.	Personskatt for øvrig	3
5.1	Minstefradragets proSENTSATS	3
5.2	Reisefradragets bunnbeløp	3
5.3	Fradrag for merkostnader til kost og losji	3
5.4	Skatteklasser 2.....	4
5.5	Opsjoner i arbeidsforhold for små, nyetablerte selskap	5
5.6	Avvikling av skattefritaket for korttidsutleie av egen bolig.....	6
5.7	Endret beskatning av fondskonto	7
5.8	Endring i overgangsregelen for aksjesparekonto.....	8
6.	Næringsbeskatning	8
6.1	Avskrivningssats for elvarebiler	8
6.2	Gevinst ved vern etter markaloven.....	8
6.3	Friinntekten i særskatten for petroleumsvirksomhet	9
6.4	Rentebegrensningsreglene – finansforetak mv.....	9
7.	Eiendomsskatt	9
7.1	Eiendomsskatt på verk og bruk	9
7.2	Produksjonslinjer mv. i eiendomsskatten på kraftanlegg.....	13
7.3	Redusert eiendomsskattesats ved første gangs utskrivning og senere økninger	14
8.	Merverdiavgift	15
8.1	Redningsfartøy.....	15
8.2	Virksomhet – skogbruk	15
9.	Andre lovsaker	15
9.1	Tapsfradrag når utbytte er skattefritt etter skatteavtale	15
9.2	Konsernbidragsreglene – utenlandsk selskap med tidligere underskudd fra Norge.....	16
9.3	Gebyr for uforsikrede motorvogner mv.....	16
9.4	Skattefavoredert individuell sparing til pensjon – enkelte presiseringer	16
9.5	Oppgaver fra Arbeids- og velferdsetaten til Skatteetaten – lovendringer	17
9.6	Opplysningsplikten for enkelte næringsinntekter mv. i a-ordningen.....	18
9.7	Opphevelse av adgangen til å sende a-melding på papir	18
9.8	Politiattest ved tilsetninger i Tolletaten	18
9.9	Opplysningsplikten om utenlandske oppdragstakere og arbeidstakere	19
9.10	Oppretting og presisering av lovtekst mv.	19
9.10.1	Skatteloven	19
9.10.2	Skattebetalingsloven § 5-11	19
9.10.3	Merverdiavgiftsloven § 6-7 første ledd	20
10.	Andre forslag og merknader	20
10.1	Gaver til frivillige organisasjoner	20
10.2	Hyretillegg for sjøfolk.....	20

	Side
10.3	Arbeidsgiveravgift for frivillige organisasjoner..... 21
10.4	Pleiepenger 21
10.5	Aksjer i egen bedrift 21
10.6	Fradrag for fagforeningskontingent..... 21
11.	Forslag fra mindretall..... 21
12.	Komiteens tilråding 22
VEDLEGG Brev fra Finansdepartementet v/finansminister Siv Jensen til Stortingets presidentskap	
	v/ekspedisjonskontoret, datert 3. november 2017 34

STORTINGET

Innst. 4 L

(2017–2018)

Innstilling til Stortinget
fra finanskomiteen

Prop. 1 LS (2017–2018)

Innstilling fra finanskomiteen om skatter, avgifter og toll 2018 – lovsaker

Komiteen viser for øvrig til merknadene nedenfor i denne innstillingen i tillegg til merknader inntatt i Innst. 3 S (2017–2018) og Innst. 2 S (2017–2018).

Til Stortinget

1. Innledning

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fredric Holen Bjørdal, Trond Giske, Ingrid Heggø, Eigil Knutsen og Åsunn Lyngedal, fra Høyre, Elin Rodum Agdestein, Henrik Asheim, lederen Nikolai Astrup, Mudassar Kapur og Vetle Wang Soleim, fra Fremskrittspartiet, Sivert Bjørnstad, Knut Magne Flølo og Helge André Njåstad, fra Senterpartiet, Sigbjørn Gjelsvik og Trygve Slagsvold Vedum, fra Sosialistisk Venstreparti, Kari Elisabeth Kaski, fra Venstre, Terje Breivik, fra Kristelig Folkeparti, Kjell Ingolf Ropstad, fra Miljøpartiet De Grønne, Per Espen Stoknes, og fra Rødt, Bjørnar Moxnes, viser til at lovsaker fremmet i Prop. 1 LS (2017–2018) blir behandlet i denne innstillingen.

Komiteen presiserer at sammendragene i det følgende er begrenset til kortere oppsummeringer fra proposisjonen. For utfyllende saksomtaler se Prop. 1 LS (2017–2018) – i det følgende omtalt som «proposisjonen».

Komiteen viser til brev fra finansministeren av 3. november 2017 om korrigerende av feil/unøyaktigheter i proposisjonen. Brevet følger som vedlegg til denne innstillingen.

2. Lovoversikt

Sammendrag

Regjeringen har i Prop. 1 LS (2017–2018) foreslått lovendringer i bilansvarslova, eieendomsskattelova, petroleumsskattelova, skattelova, lov om endringer i bidragsinnkrevingslova m.m. (overføring av innkrevingsoppgaver fra Arbeids- og velferdsetaten til Skatteetaten), skattebetalingslova, tollova, merverdiavgiftslova, midlertidig lov om tillegg til merverdiavgiftslova, a-opplysningslova, skatteforvaltningslova og lov om endringer i lov 20. desember 2016 nr. 111 om endring i skattelova.

Komiteens merknader

Komiteen viser til merknader videre i denne innstillingen knyttet til de ulike lovforslagene som blir behandlet i det følgende, og presiserer at det kun er forslag til lovendringer som blir behandlet i denne innstillingen. Øvrige forslag og omtalesaker i proposisjonen behandles i Innst. 3 S (2017–2018).

3. Oppjusteringsfaktoren for utbytte

Sammendrag

Lavere skatt på alminnelig inntekt vil gjøre det mer lønnsomt for eiere som arbeider i eget selskap å ta ut faktisk arbeidsinntekt som aksjeutbytte (inntektsskifting). Det skyldes at reduksjonen i satsen på alminnelig inntekt både reduserer skatt på selskapsoverskudd og

skatt på utbytte fra overskudd etter skatt. For å redusere motivet til slik inntektsskifting har Stortingets flertall vedtatt at skatten på utbytte mv. økes slik at den samlede marginalskatten på utbytte mv. (inklusive selskaps-skatt) skal være om lag uendret. I tråd med dette foreslår regjeringen at den samlede marginalskatten på utbytte mv. opprettholdes ved at oppjusteringsfaktoren for utbytte mv. økes fra 1,24 til 1,33 i 2018.

Departementet viser til forslag til endringer i skatte- loven §§ 10-11 første ledd annet punktum, 10-21 fjerde ledd tredje punktum og syvende ledd tredje punktum, 10-31 første ledd fjerde punktum og annet ledd annet punktum, 10-42 tredje ledd bokstav b, 10-44 første ledd tredje punktum, 10-65 annet ledd tredje punktum, 10-67 annet ledd, 16-21 første ledd siste punktum og 17-1 sjettede ledd, samt skattebetalingsloven § 11-5.

Lovendringene i skatteloven foreslås å tre i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2018, mens endringen i skattebetalingsloven foreslås å tre i kraft 1. januar 2018.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, hvor oppjusteringsfaktoren for utbytte økes til 1,41.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett hvor det foreslås å øke oppjusteringsfaktoren for utbytte til 1,5.

Komiteens medlem fra Rødt viser til at flere og bedre fellesskapsløsninger krever sterkere finansiering i form av økte skatteinntekter. Dette medlem viser til Rødts alternative statsbudsjett, hvor det er foreslått en rekke endringer i skattesystemet for å gi rom for tiltak som styrker velferden, reduserer arbeidsløsheten og bekjemper ulikhet. Et av disse forslagene er å øke skatt på utbytte, ved å sette oppjusteringsfaktoren til 2,30, framfor regjeringens foreslåtte faktor på 1,30. Dette medlem viser til at en slik skatteøkning gir 6 990 mill. kroner i økte inntekter til fellesskapet.

4. Verdsettelsesrabatt i formuesskatten

Sammendrag

Som en del av enigheten om skattereform ba et flertall på Stortinget regjeringen om å innføre en verdsettelsesrabatt i formuesskatten på 20 pst. for aksjer og driftsmidler samt tilhørende gjeld innen 2018. I 2017 ble det innført en rabatt for aksjer og driftsmidler på 10 pst. De-

partementet foreslår at denne rabatten økes til 20 pst. i 2018.

Aksjer, egenkapitalbevis, aksjeandelen i andeler i verdipapirfond, andeler i selskap med deltakerfastsettelse samt driftsmidler omfattes av verdsettelsesrabatten.

For å motvirke at verdsettelsesrabatten utnyttes til å skape netto gjeldsfradrag, reduseres verdsettelsen av gjeld tilordnet aksjer og driftsmidler ytterligere, fra 90 pst. av full verdi i 2017 til 80 pst. i 2018. Den tilordnede gjelden utgjør en andel av samlet gjeld som er lik andelen som de rabatterte eiendelenes brutto formuesverdi før verdsettelsesrabatt utgjør av skattyters samlede bruttoformue.

Næringseiendom er et driftsmiddel og omfattes derfor av rabatten for aksjer og driftsmidler. For å unngå at næringseiendom eid gjennom selskap får rabatt i både formuesverdien av selve eiendommen og i aksjeverdien, avvikes verdsettelsesrabatten for slik eiendom med virkning fra 2018. Verdsettelsesrabatten for sekundærboliger og næringseiendom direkte eid av formuesskattepliktige opprettholdes på hhv. 10 pst. og 20 pst.

Det vises til forslag til endringer i skatteloven § 4-12 med tilhørende overgangsregel, §§ 4-13, 4-17, 4-19 og 4-40. Departementet foreslår at noen av forslagene trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2017 og noen med virkning straks fra og med inntektsåret 2018.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, hvor rabatten for driftsmidler i formuesskatten økes til 30 pst. samtidig som all gjeld i formuesskatten verdsettes til 100 pst. sammenlignet med regjeringens forslag. Disse medlemmer viser videre til at satsen i formuesskatten i Senterpartiets alternative statsbudsjett økes til 1 pst. og bunnfradraget økes til 1,6 mill. kroner. Disse medlemmer viser ellers til egne merknader i Innst. 3 S (2017–2018).

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å gå imot forslaget om å øke verdsettelsesrabatten på aksjer. Forslaget om økt aksjerabatt vil innebære et stort skatteuttak til dem med de høyeste formuene, siden grunnlaget for beregning av formuesskatten blir mindre. Dette medlem viser videre til forslaget om å følge opp Scheel-utvalgets forslag om å doble verdsettingen av fritidseiendom i påvente

av bedre verdsettingsregler. Dette medlem viser videre til egne merknader i Innst. 3 S (2017–2018).

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å fjerne verdsettelsesrabatten på aksjer og driftsmidler og tilordnet gjeld i formuesskatten. Dette medlem viser til at aksjer og driftsmidler i realiteten utgjør mesteparten av de verdiene som omfattes av formuesskatt. Å innføre en skatterabatt blir derfor en upresis og generell skattelette til grupper med stor formue. Dette medlem mener en økning i bunnfradraget er et mer målrettet grep for å begrense de negative utslagene av formuesskatten.

Komiteens medlem fra Rødt viser til at regjeringen Solberg har redusert formuesskatten med rundt 6 200 mill. kroner, inkludert budsjettforslaget for 2018. Budsjettforslaget for 2018 innebærer skatteletter for eiere av aksjer og driftsmidler. Dette medlem viser til Rødts alternative statsbudsjett hvor det er foreslått å fjerne hele verdsettingsrabatten på aksjer og driftsmidler, samt på sekundærboliger, for å sikre et mer reelt skattegrunnlag. Dette medlem viser til at Rødt prinsipielt mener at akkumulert formue bør beskattes høyere enn i dag, og vil følge opp dette konkret i forbindelse med neste års statsbudsjett.

5. Personskatt for øvrig

5.1 Minstefradragets prosentsats

Sammendrag

Regjeringen foreslår å øke satsen i minstefradraget i lønns- og trygdeinntekt fra 44 pst. til 45 pst. Departementet viser til endring i skatteloven § 6-32 første ledd bokstav a første punktum. Det foreslås at endringen trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2018.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å øke satsen i minstefradraget i lønnsinntekt til 48 pst. og i pensjonsinntekt til 38 pst. for inntektsåret 2018.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres forslag til statsbudsjett for 2018, hvor Venstre foreslo at prosentsatsen i minstefradraget økes til 50 pst.

Som følge av budsjettavtalen mellom Høyre, Framskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti av 22. november 2017, og dermed en annen rammesum

for ramme 21 Skatter, avgifter og toll enn det Venstre foreslo i Innst. 2 S (2017–2018), fremmer dette medlem ingen avvikende forslag i denne innstilling.

5.2 Reisefradragets bunnbeløp

Sammendrag

Bunnbeløpet i reisefradraget foreslås økt med anslått prisvekst fra 22 000 kroner til 22 350 kroner, jf. forslag til endring av skatteloven § 6-44 første og annet ledd. Det foreslås at endringen trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2018.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett og egne merknader i Innst. 3 S (2017–2018), hvor det foreslås å gjeninnføre pendlerfradraget etter 2015-regler.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, hvor reisefradragets bunnbeløp reduseres til 15 000 kroner. Disse medlemmer viser videre til at Senterpartiet øker satsen i reisefradraget til 1,60 kroner/km for alle reiser. Disse medlemmer viser ellers til egne merknader i Innst. 3 S (2017–2018).

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres forslag til statsbudsjett for 2018, hvor Venstre foreslo at bunnbeløpet i reisefradraget reduseres til 15 000 kroner dersom reise til og fra arbeidssted skjer ved bruk av kollektivtransport.

Som følge av budsjettavtalen mellom Høyre, Framskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti av 22. november 2017, og dermed en annen rammesum for ramme 21 Skatter, avgifter og toll enn det Venstre foreslo i Innst. 2 S (2017–2018), fremmer dette medlem ingen avvikende forslag i denne innstilling.

5.3 Fradrag for merkostnader til kost og losji

Sammendrag

Skattyter som bor utenfor hjemmet på grunn av sitt arbeid, kan kreve fradrag for merkostnader til kost og losji. Regjeringen foreslår å begrense fradragsmulighetene på en slik måte at fradraget i større grad forbeholdes skattytere med opphold utenfor hjemmet av mer midlertidig art i pendlerboliger der det ikke er lagt til rette for å kunne lage mat.

Fradraget for merkostnader til kost og losji fører til mye byråkrati. Det er ingen uavhengig tredjepart som rapporterer fradraget til skattemyndighetene. Skattyter fører selv opp fradraget. Det er særlig arbeidskrevende for skattemyndighetene å innhente dokumentasjon av

bo- og familieforhold, særlig fra andre land. Det anslås at skatteutgiftene av de samlede fradragene for merkostnader til kost og losji utgjør om lag 1,25 mrd. kroner i 2017. Regjeringens forslag vil gjøre kontrolloppgavene mindre byråkratiske og bidra til å finansiere vekstfremmende lettelsener i fullføring av skattereformen.

Frdraget gis til skattytere som har merutgifter ved kost og losji på grunn av sitt arbeid. Med kokemuligheter i pendlerboligen vil merutgiftene til kost være begrenset. Regjeringen foreslår derfor at frdragsretten oppheves for skattytere som har mulighet til å kunne oppbevare og tilberede mat i pendlerboligen. I tillegg reduseres de øvrige frdragssatsene for kost med 100 kroner.

Det foreslås videre at frdraget tidsbegrenses til 24 måneder. Regjeringen mener at to år sammenhengende arbeidsforhold bør være tilstrekkelig tid til å tilpasse seg den nye situasjonen. Skattytere som på grunn av arbeidet må bytte pendlerbolig, vil kunne starte på en ny 24-månedersperiode. Departementet kan gi nærmere regler om ny frdragsperiode i forskrift.

Forslagene er i tråd med anbefalingene fra Skatteutvalget om bredere skattegrunnlag, og kan bidra til å holde de samfunnsøkonomiske kostnadene ved beskatning nede.

Det foreslås ingen endringer i gjeldende regler om at pendlerutgifter som dekkes av arbeidsgiver, er skattefrie for arbeidstaker (trygdeavgift, skatt på alminnelig inntekt og trinnslett) etter satsene for skattefrie godtgjørelse.

Det anslås at provenyet vil øke med 750 mill. kroner påløpt og 600 mill. kroner bokført i 2018.

Det vises til forslag til endring i skatteloven § 5-15 annet ledd og § 6-13. Forslagene foreslås å tre i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2018. Forslaget om å tidsbegrense frdrag for kost og losji etter skatteloven § 6-13 første ledd annet punktum vil imidlertid ikke få virkning for eksisterende pendlere før tidligst fra 1. januar 2020.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, slutter seg til regjeringens forslag med unntak av reduksjonen i de øvrige frdragssatsene for kost med 100 kroner og går i tillegg inn for å stramme inn på arbeidsgivers skattefrie dekning av merutgifter til kost. Flertallet viser til budsjettforliket mellom disse fire partiene og enigheten om å redusere frdragssatsene med ytterligere 50 kroner per døgn, slik at samlet reduksjon i frdragssatsene blir 150 kroner, samt enigheten om å stramme inn på arbeidsgivers skattefrie dekning av merutgifter til kost, slik at de skattefrie satsene blir lik satsene for pendlerfrdraget.

Flertallet går inn for å oppheve muligheten for at arbeidsgiver skattefritt kan dekke kostgodtgjørelse for skattytere som har mulighet til å kunne oppbevare og tilberede mat i pendlerboligen, samt at de øvrige satsene reduseres med 150 kroner. Satsene vil bli fastsatt i Skattedirektoratets regelverk.

Flertallet viser til at sjåfører som kjører langtransport i utlandet ikke blir berørt, og er enige om at samme sats skal gjelde også for langtransportsjåfører som kjører innenlands.

Flertallet viser til at Finansdepartementet vil følge opp enigheten med nødvendige forskriftsendringer.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad om å stramme inn på arbeidsgivers skattefrie dekning av merutgifter til kost ved å redusere den skattefrie dekningen med 100 kroner.

Disse medlemmer viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett og egne merknader i Innst. 3 S (2017–2018), der det foreslås å opprettholde arbeidstakers frdrag for kost og losji.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, hvor Senterpartiet går imot regjeringens forslag om innstramming av pendlerfrdraget for kost og losji. Disse medlemmer viser ellers til egne merknader i Innst. 3 S (2017–2018).

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å beholde gjeldende regler for pendlerfrdrag og frdrag for kost og losji.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Rødt viser til at den foreslåtte endringen i skattefrdrag for kost og losji medfører en skatteøkning for arbeidsfolk på 600 mill. kroner bokført i 2018. Dette medlem mener det skaper økte forskjeller når regjeringen foreslår å øke skattene for arbeidsfolk samtidig som skattene for aksjonærer og selskaper reduseres. Dette medlem mener det er spesielt uheldig å øke skattene for denne gruppen i en periode med høy arbeidsledighet, hvor mange må pendle for å få arbeid. Dette medlem viser til Rødts alternative statsbudsjett, hvor regjeringens endringsforslag er foreslått reversert.

5.4 Skatteklasser 2

Sammendrag

Regjeringen foreslår å avvikle skatteklasser 2 av hensyn til likestilling, arbeidsdeltakelse, integrering og bekjempelse av barnefattigdom. Dette innebærer at det

høyere personfradraget for ektefeller som skattlegges under ett, bortfaller.

Personlige skattytere skattlegges som hovedregel i skatteklasser 1 og 2. Ektefeller kan imidlertid skattlegges under ett i skatteklasser 1 og 2, dersom dette samlet sett gir lavere skatt. I skatteklasser 1 og 2 er personfradraget høyere enn i klasse 1. Å få skatten fastsatt i skatteklasser 1 og 2 er en fordel dersom den ene ektefellen har for lav inntekt til å få utnyttet eget personfradrag.

Personfradraget i skatteklasser 1 og 2 er 78 300 kroner i 2017 og 53 150 kroner i skatteklasser 1 og 2. I 2014 ble personfradraget i klasse 2 halvert. Maksimal skattefordel for et ektepar av å bli skattlagt i skatteklasser 1 og 2 er redusert fra om lag 13 200 kroner i 2013 til om lag 6 000 kroner i 2017. Fra 2006 ble klasse 2 fjernet ved beregningen av formuesskatten selv om ektepar fortsatt skattlegges sammen for formue.

Skatteklasser 1 og 2 er fra en tid da skattleggingen var langt mindre individbasert og la større vekt på ekteskap med én forsørger. Ordningen med et høyere personfradrag som forbeholdes ektepar, stemmer dårlig med dagens varierte samlivsformer og innebærer en forskjellsbehandling overfor aleneboende og samboere.

Deltakelse i arbeidslivet er viktig både for likestillingen og integreringen, og bidrar til å begrense barnefattigdom. Skatteklasser 1 og 2 reduserer insentivene til å arbeide og kan bidra til å holde innvandrerkvinner utenfor arbeidslivet fordi marginals-katten på arbeid øker for den hjemmenværende ektefellen. Av alle bosatte ektepar som ble skattlagt i klasse 2 i 2015, og hvor ingen av ektefellene var over 62 år, bestod i overkant av 80 pst. av minst én innvandrer. Til sammenligning var andelen 20 pst. i 1993. Mange av innvandrer-ekteparene som blir skattlagt i klasse 2, kommer fra EU-land i Øst-Europa. En del av disse har trolig ektefellen i hjemlandet.

Å utvikle skatteklasser 1 og 2 vil styrke insentivene til arbeid, bedre integreringen og likestillingen, redusere mulighetene for eksport av velferdsytelser og være et langsiktig bidrag til jevnere inntektsfordeling. Om lag 83 500 ektepar vil bli berørt.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

5.5 Opsjoner i arbeidsforhold for små, nyetablerte selskap

Sammendrag

I revidert nasjonalbudsjett for 2017 varslet regjeringen at det i statsbudsjettet for 2018 ville bli fremmet forslag til en ny, særskilt beskatningsordning for opsjoner til ansatte i små, nyetablerte selskap.

Formålet med en ny opsjonsbeskatningsordning for slike selskap er blant annet å avhjelpe eventuelle likviditetsutfordringer knyttet til gjeldende opsjonsskatte-teregler for både selskapet og dets ansatte. Dette kan

gjøre det lettere for slike selskap å rekruttere og holde på dyktige ansatte, og å gjennomføre prosjekter som er forventet å være lønnsomme. Det kan over tid bidra til økt verdiskaping og arbeidsplasser.

Regjeringen foreslår derfor at det innføres en ny ordning for beskatning av opsjoner til ansatte i små oppstartsselskap, der beskatningstidspunktet endres fra innløsningstidspunktet til tidspunktet for realisasjon av aksjen. På realisasjonstidspunktet skattlegges eventuell gevinst som en kombinasjon mellom lønnsinntekt og aksjegevinst, avhengig av hvordan verdien på aksjene har utviklet seg.

Ordningen foreslås begrenset til ansatte i aksjeselskap som er seks år eller yngre, som har ti ansatte eller færre (beregnet ut fra årsverk), og med driftsinntekter og balansesum på 16 mill. kroner eller mindre. Opsjonsfordelen den enkelte kan oppnå under ordningen, kan maksimalt være 30 000 kroner i løpet av ansettelsesforholdet. Ordningen er begrenset til personer som er ansatt 1. januar 2018 eller senere.

Det foreslås videre en begrensning på offentlig eierskap i de omfattede selskapene på 24 pst., og en begrensning på den ansattes eierandel i selskapet på 5 pst. Det stilles også krav til omfanget av den ansattes arbeidstid for selskapet. I lys av formålet bak ordningen om å knytte ansatte til selskapet over tid, stilles det krav om at den ansatte må sitte med opsjonen i minst tre år før innløsning. Opsjonen må videre innløses innen ti år fra tilde-lingstidspunktet.

Det foreslås enkelte unntak fra hovedregelen om at opsjonsfordelen først skal beskattes ved realisasjon. Unntakene gjelder tilfeller der den ansatte slutter i selskapet, flytter utenlands eller har eid aksjene i mer enn fem år etter innløsningstidspunktet.

Regjeringen foreslår at ordningen skal gjelde fra og med inntektsåret 2018. Ordningen vil imidlertid innebære statsstøtte og må derfor notifiseres til og godkjen-nes av ESA før den kan iverksettes.

Regjeringen vil fortløpende vurdere hvordan ordningen virker, men tar sikte på å utvide den over tid.

Departementet anslår på usikkert grunnlag at forslaget vil gi et proveny- og bokført tap på 100 mill. kroner på løpt og 80 mill. kroner bokført i 2018. Det langsiktige proveny- og bokført tapet er mindre, anslagsvis 30 mill. kroner, fordi noe proveny kommer tilbake etter hvert som aksjene blir realisert og eventuell gevinst beskattes. Over tid kan også provenyet øke i den grad ordningen bidrar til at flere lønnsomme prosjekter blir gjennomført.

De sentrale bestemmelsene foreslås innført i skatte- loven sammen med en hjemmel til departementet til å gi forskrift. De nærmere vilkår for ordningen, herunder krav til selskapet og den ansatte mv., er relativt omfattende og tekniske og foreslås derfor tatt inn i forskrift til skatteloven.

Departementet viser til forslag til skatteloven § 5-14 nytt fjerde ledd. Departementet foreslår at endringen trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettforliket mellom disse fire partiene, datert 22. november 2017, og enigheten om å øke maksimal opsjonsfordel til 500 000 kroner.

Flertallet fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 5-14 nytt fjerde ledd skal lyde:

(4) For opsjoner og aksjer i små oppstartsselskap gjelder følgende unntak fra første til tredje ledd:

- a) *Fordel inntil 500 000 kroner ved innløsning av rett til erverv av aksjer i arbeidsforhold i små oppstartsselskap skattlegges først ved realisasjon av de aksjene som ble ervervet ved innløsning av denne del av opsjonen.*
- b) *Gevinst ved realisasjon av aksje som nevnt i bokstav a skattlegges som fordel vunnet ved arbeid inntil et beløp som tilsvarende opsjonsfordelen, jf. bokstav c. Gevinst utover opsjonsfordelen skattlegges som gevinst ved realisasjon av aksje.*
- c) *Beskatning etter dette ledd forutsetter at arbeidsgiver på innløsningsstidspunktet beregner en opsjonsfordel. Opsjonsfordelen settes til differansen mellom aksjens omsetningsverdi og innløsningsprisen, fratrukket den ansattes kostpris for opsjonen. Første ledd bokstav a, jf. bokstav c gjelder tilsvarende.*
- d) *Departementet gir forskrift til utfylling og gjennomføring av bestemmelsene i dette ledd, herunder nærmere vilkår knyttet til selskapet, den ansatte og opsjonen. Departementet kan også gi forskrift om at opsjonsfordel skal beskattes før aksjene realiseres når det har gått fem år fra innløsningsstidspunktet, når arbeidsforholdet opphører, eller når den ansatte flytter ut av riket.*

II

Endringen under I trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet vil gjøre det lettere for oppstartsbedrifter å tiltrekke seg kompetente ansatte gjennom bruk av opsjoner. Disse medlemmer viser til at flere av begrensningene i regjeringens forslag, blant annet på opsjonsfordel, størrelse, omsetning og antall ansatte ser ut

til å utelukke bedrifter som er i målgruppen. Disse medlemmer mener at det er avgjørende nå å komme i gang med en ny ordning, men også å sørge for å forbedre denne dersom den viser seg ikke å fungere.

Disse medlemmer fremmer videre følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med ytterligere vurderinger av begrensningene i ordningen for skattlegging av opsjoner i små oppstartsselskaper, herunder grensen for opsjonsfordel, balanse og antall ansatte, med mål om å få på plass en opsjonsbeskatning som fungerer for oppstartsselskaper og deres ansatte, innenfor rammene av statsstøtteregulverket.»

Disse medlemmer viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett der det legges inn 120 mill. kroner til en forbedret opsjonsordning.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Venstre er svært tilfreds med at budsjettforliket mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti medfører at maksimal opsjonsfordel økes fra 30 000 kroner til 500 000 kroner. Dette medlem vil i de framtidige budsjetttrundene også vurdere ytterligere forbedringer av ordningen, bl.a. når det gjelder grenser for antall ansatte, årlig omsetning og selskapets alder.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, der det foreslås endringer i aksje- og opsjonsbeskatningen med sikte på å gjøre det lettere for oppstartsselskaper å rekruttere og beholde kompetent arbeidskraft i konkurranse med etablerte selskaper som ofte tilbyr bedre vilkår. Dette medlem ønsker en ordning som tilsvarende modellen som innføres i Sverige fra 1. januar 2018. Det innebærer at verdistigning på aksjer ervervet ved innløsning av opsjoner, skattlegges som kapitalinntekt og fritas for inntektsskatt og arbeidsgiveravgift. Ordningen skal kun omfatte aksjer i unotert virksomhet. I tillegg begrenses ordningen til virksomheter under 50 ansatte, med omsetning på under 100 mill. kroner og levetid på under 12 år. Totalverdien av opsjoner må ikke overstige 75 mill. kroner eller 3 mill. kroner for hver enkelt ansatt.

5.6 Avvikling av skattefritaket for korttidsutleie av egen bolig

Sammendrag

Utleieinntekt fra egen bolig er etter gjeldende regler skattefri dersom eieren bruker minst halvparten av bo-

ligen selv (regnet etter utleieverdien). Ved utleie av mer enn halvparten av boligen, er inntekten skattefri dersom samlet utleieinntekt er inntil 20 000 kroner i inntektsåret.

Den fremvoksende delingsøkonomien taler for å vurdere skattereglene for utleie av egen bolig på nytt. Boligeiere kan enkelt leie ut sin egen bolig gjennom digitale plattformer. Skattefritaket gjør slik utleie svært gunstig. Ettersom korttidsutleie kan gi betydelige leieinntekter, kan enkelte boligeiere finne det lønnsomt å trekke sine utleieenheter fra det tradisjonelle utleiemarkedet. Selv om korttidsutleie foreløpig foregår i et relativt begrenset omfang, vil omfanget trolig øke over tid. Departementet mener at skattereglene allerede nå bør endres for å ta høyde for en slik utvikling.

Departementet vil videre peke på at det er uheldig at slik korttidsutleie av egen bolig er skattefri, mens tradisjonell overnattingsvirksomhet er skattepliktig. Slik forskjellsbehandling skaper konkurransevridninger og kan bidra til en mindre effektiv ressursbruk.

Et flertall i Delingsøkonomiutvalget, jf. NOU 2017:4 Delingsøkonomien – muligheter og utfordringer, foreslo å beskatte korttidsutleie utenfor virksomhet som kapitalinntekt for å øke likebehandlingen av private aktører og tradisjonell hotell- og overnattingsvirksomhet. Utvalget peker på at korttidsutleie innebærer en høyere grad av personlig arbeidsinnsats og derfor skiller seg fra langtidsutleie. Aktører som driver korttidsutleie, har ofte flere leieforhold i løpet av ett år, og slik utleie har ofte likhetstrekk med hotellvirksomhet.

Departementet foreslår å avvike skattefritaket for korttidsutleie av egen bolig. Forslaget innebærer at leieinntekter fra utleieforhold som varer mindre enn 30 dager, der omfanget ikke er omfattende nok til at inntekten kan anses som virksomhetsinntekt, skal beskattes som kapitalinntekt. Det foreslås et sjablongfradrag for kostnader, slik at 85 pst. av inntekten som overstiger 10 000 kroner, regnes som skattepliktig inntekt. Utleie av egen fritidsbolig beskattes på denne måten i dag. Forslaget anslås å øke provenyet med 6 mill. kroner påløpt og 5 mill. kroner bokført i 2017.

Det vises til forslag til endringer i skatteloven §§ 7-2 og 7-10.

Det foreslås at endringene trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2018.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres forslag til statsbudsjett for 2018, hvor Venstre foreslo å reversere regjeringens forslag om å avvike skattefritaket for korttidsutleie av egen bolig fordi forslaget virker lite gjennomtenkt, medfører økt kontroll og byråkrati og har nesten ingen provenyeffekt.

Som følge av budsjettavtalen mellom Høyre, Framskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti av 22. november 2017, og dermed en annen rammesum for ramme 21 Skatter, avgifter og toll enn det Venstre foreslo i Innst. 2 S (2017–2018), fremmer dette medlem ingen avvikende forslag i denne innstilling.

5.7 Endret beskatning av fondskonto

Sammendrag

Departementet foreslår at investering i aksjer og andre verdipapirer gjennom kapitalforsikring (fondskonto) skal skattlegges likt med investering i verdipapirfond, når forsikringselementet er lite. Forsikringselementet skal anses som lite når det ved investors død og/eller uførhet utbetales et forsikringstillegg som er mindre enn 50 pst. av gjenstående sparebeholdning på investeringskontoen. Det samme gjelder når det ved forsikringstakers død eller uførhet blir utbetalt et fast beløp som utgjør mindre enn 100 pst. tillegg til innbetalte sparebeløp på kontoen. Avkastning på kontoen skal ikke regnes med ved den sistnevnte vurderingen.

Etter gjeldende rett behandles investeringer i fondskonto skattemessig som individuell kapitalforsikring uten garantert avkastning. Det gjelder selv om forsikringselementet i avtalen er minimalt, og det reelt sett er tale om en aksjeinvestering. Det får den konsekvens at investeringer i aksjer via en fondskonto behandles etter reglene for kapitalforsikringer, og ikke etter reglene som gjelder for andre aksjeinvesteringer (aksjonærmodellen og fritaksmetoden).

Departementet mener det som reelt sett er aksjeinvesteringer, bør skattlegges på en ensartet måte. Ulike skatteregler for investeringer som i realiteten er like, er lite hensiktsmessig og gjør regelverket mer komplisert for skattyterne. Forslaget vil innebære at investeringer i aksjer gjennom fondskonto blir skattlagt etter tilsvarende regler som andre aksjeinvesteringer, når forsikringselementet i avtalen er underordnet. Det vil gi en mer prinsipielt riktig beskatning, og bidra til at valget mellom ulike investeringsmåter ikke påvirkes av skattemessige hensyn.

Det vises til forslag til endringer i skatteloven § 4-12 sjette ledd og § 10-20 fjerde og tiende ledd. Endringene foreslås å tre i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2019. Det foreslås en egen overgangsregel.

Endringene antas ikke å få vesentlig provenymessig virkning.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

5.8 Endring i overgangsregelen for aksjesparekonto

Sammendrag

Ordningen med aksjesparekonto ble vedtatt i forbindelse med behandlingen av budsjettet for 2017, og trådte i kraft 1. september 2017. Fra dette tidspunktet kan personlige skattytere opprette aksjesparekonto. Innskudd på kontoen kan investeres i børsnoterte aksjer, børsnoterte egenkapitalbevis og andeler i aksjefond. Gevinster ved realisasjon av verdipapirer på kontoen skattlegges ikke i forbindelse med realisasjonen, men først når midlene tas ut av kontoen. Utbytte fra aksjer, egenkapitalbevis og aksjefondsandeler på kontoen tilordnes kontohaveren direkte, og skattlegges som normalt ved innvinning.

For å lette overgangen til aksjesparekonto for personlige skattytere som er aksjonærer eller har andeler i aksjefond, er det gitt overgangsregler. Etter overgangsreglene kan personlige aksjonærer i 2017 overføre aksjer og aksjefondsandeler til aksjesparekonto med kontinuitet. Det vil si at overføringen ikke beskattes. Samtidig settes innskuddet på kontoen til skattyters inngangsverdi på aksjene og andelene, og eventuell ubenyttet skjerming på de overførte aksjene og fondsandelene anses som ubenyttet skjerming på aksjesparekontoen.

I Prop. 1 LS (2016–2017) ble det foreslått å avgrense ordningen til å gjelde investeringer i børsnoterte aksjer og aksjefond. I forbindelse med stortingsbehandlingen ble det gjort endringer slik at ordningen også omfatter egenkapitalbevis. Denne endringen ble imidlertid ikke reflektert i overgangsregelen.

Departementet foreslår å endre overgangsregelen slik at også børsnoterte egenkapitalbevis omfattes av overgangsregelen.

Videre ble det i høringsnotat av 23. mars 2017 om forslag til forskriftsbestemmelser om aksjesparekonto, reist spørsmål om overgangsperioden burde forlenges. Bakgrunnen var tilbakemeldinger fra enkelte aktører om at en overgangsperiode ut 2017 var for kort. De aller fleste høringsinstansene som avga høringsuttalelse, mente overgangsperioden burde forlenges.

Departementet viser til at ordningen med aksjesparekonto trådte i kraft 1. september 2017. De gjeldende overgangsreglene gir således en overgangsperiode fra 1. september til 31. desember 2017. Departementet er enig med høringsinstansene i at det gir en kortere overgangsperiode enn ønskelig. Departementet foreslår derfor å forlenge overgangsperioden slik at den gjelder også for 2018. Det vil si at børsnoterte aksjer, børsnoterte egenkapitalbevis og aksjefondsandeler kan overføres til aksjonærens aksjesparekonto med kontinuitet også i 2018.

Det vises til forslag til endringer i overgangsregelen til skatteloven § 10–21, i lov 20. desember 2016 nr. 111 om endring i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt på for-

mue og inntekt (skatteloven). Departementet foreslår at endringene trer i kraft straks med virkning fra og med 1. september 2017.

Forslagene antas ikke å ha nevneverdige provenyvirkninger.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

6. Næringsbeskatning

6.1 Avskrivningssats for elvarebiler

Sammendrag

Ved lovendring 20. desember 2016 vedtok Stortinget en forhøyet avskrivningssats for varebiler som bruker elektrisitet til fremdrift. For slike varebiler ble det vedtatt en forhøyet avskrivningssats på 30 pst. Lovendringen trer ikke i kraft før ETFAs overvåkningsorgan (ESA) har godkjent ordningen som lovlig statsstøtte.

Dersom en skal oppfylle kravet til insentiveffekt i ESAs retningslinjer for miljøstøtte, kan ikke forhøyet avskrivningssats gis til varebiler som er ervervet før de nye reglene ble vedtatt av Stortinget. Departementet foreslår derfor å endre regelen slik at ordningen kun skal gjelde elvarebiler ervervet fra og med 20. desember 2016.

Forslaget anslås å øke provenyet i 2018 med om lag 1 mill. kroner påløpt og 3 mill. kroner bokført. Forslagets varige virkning på statens inntekter er ubetydelig.

Departementet viser til forslag til endringer i skatteloven § 14-43 fjerde ledd, ved endring i lov 20. desember 2016 nr. 111 om endring i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt på formue og inntekt (skatteloven).

Departementet foreslår at endringene trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

6.2 Gevinst ved vern etter markaloven

Sammendrag

Gevinst ved realisasjon av skog er som hovedregel skattepliktig. Ved vern av skog i forbindelse med etablering eller utvidelse av verneområde etter naturmangfoldloven er det gitt unntak fra skatteplikten. Restriksjonene vil for skogeier normalt være de samme enten skogen vernes etter naturmangfoldloven eller markaloven. Departementet foreslår at skattefritaket etter naturmangfoldloven skal gjelde tilsvarende for gevinst ved vern etter markaloven. Forslaget antas ikke å ha nevneverdige økonomiske eller administrative konsekvenser.

Det vises til forslag til endring av skatteloven § 9-13 åttende ledd. Departementet foreslår at endringen trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2018.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

6.3 Friinntekten i særskatten for petroleumsvirksomhet**Sammendrag**

Departementet foreslår at friinntektssatsen i særskatten reduseres fra 5,4 pst. til 5,3 pst., og at særskattesatsen økes til 55 pst. når selskapsskattesatsen settes ned til 23 pst., jf. punkt 3.2 i proposisjonen. Fradragsverdien av friinntekten vil da være uendret, og vridningene i petroleumsskatten forsterkes ikke. Det foreslås en tilsvarende reduksjon av friinntektssatsen til 5,3 pst. ved tilbakeføring av friinntekt ved realisasjon og uttak av driftsmiddel.

Endringen i friinntektssatsen har begrensede administrative konsekvenser. Målt som nåverdi av skatteinntekter i perioden 2018–2050 er endringene i petroleumsskatten samlet sett provenynøytrale.

Det vises til forslag til endringer i petroleumsskatteloven § 5 fjerde ledd første punktum og femte ledd fjerde punktum.

Departementet foreslår at reduksjonen i friinntektssatsen i petroleumsskatteloven § 5 fjerde ledd skal tre i kraft straks med virkning for kostnader til erverv av driftsmiddel pådratt fra og med 1. januar 2018. Endringen i friinntektssatsen i petroleumsskatteloven § 5 femte ledd foreslås å tre i kraft straks med virkning for realisasjon eller uttak av driftsmiddel fra og med 1. januar 2018.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett, hvor det foreslås å avvikle ordningen med friinntekt i særskatten for petroleumsvirksomheten. Selv etter at friinntekten er fjernet, vil oljeselskapene ha et gunstig skatteregime for investeringer. Ved å fjerne friinntekten vil statens samlede investeringsandel fortsatt være noe høyere enn i en nøytral skatt. Oljeselskapene bør etter dette medlems syn ta en større del av investeringskostnadene selv, slik at de i større grad bærer risikoen for nye investeringer enn det som i dag er tilfelle, da dette vil skape en bedre balanse mellom landbasert næringsliv og aktiviteten på sokkelen.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres forslag til statsbudsjett for 2018, hvor Venstre foreslo å reversere regjeringens forslag til reduksjon i friinntekten for petroleumsvirksomhet.

Som følge av budsjettavtalen mellom Høyre, Framskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti av 22. november 2017, og dermed en annen rammesum for ramme 21 Skatter, avgifter og toll enn det Venstre foreslo i Innst. 2 S (2017–2018), fremmer dette medlem ingen avvikende forslag i denne innstilling.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, der det foreslås å fjerne friinntekten for nye investeringer i petroleumsskatten.

6.4 Rentebegrensningsreglene – finansforetak mv.**Sammendrag**

Departementet foreslår enkelte tilpasninger i reglene om begrensning av rentefradraget i skatteloven § 6-41 som følge av ny finansforetakslov. I tillegg foreslås en endring i avgrensningen av unntaket for finansforetak ved at låneformidlingsforetak ikke lenger skal være unntatt fra rentebegrensningsreglene. Det foreslås også en oppretting av satsen for fremføring av avskårrede renter for selskap med deltakerfastsettelse.

Forslaget til endringer antas ikke å ha økonomiske eller administrative konsekvenser av betydning.

Det vises til forslag til endringer i skatteloven § 6-41 syvende og åttende ledd.

Det foreslås at endringene for finansforetak i skatteloven § 6-41 åttende ledd skal tre i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2018. Opprettingen av satsen i skatteloven § 6-41 syvende ledd foreslås å tre i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2017.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

7. Eiendomsskatt**7.1 Eiendomsskatt på verk og bruk****Sammendrag**

Arbeidsmaskiner og tilbehør i næringseiendom som er kategorisert som «verk og bruk», inngår i dag i eiendomsskattegrunnlaget når de anses integrert i anlegget. I tråd med Sundvolden-erklæringen og med utgangspunkt i høringsnotat 18. juni 2015 foreslår regjeringen at «produksjonsutstyr og produksjonsinstallasjoner» fritas for eiendomsskatt fra 2019, med en overgangsperiode på fem år.

Forslaget vil redusere eiendomsskatten for mange industribedrifter og fjerner et krevende skjønnsmessig kriterium for avgrensning av eiendomsskatten. Over tid vil dette bidra til bedre forutberegnelighet ved utskrivningen av eiendomsskatt både for kommunene og de eiendomsskattepliktige.

Vannkraftanlegg, anlegg omfattet av særskattereglene for petroleum og vindkraftanlegg skal ikke omfatte

tes av forslaget. Derimot vil nettanlegg (overføringsanlegg) som en følge av forslaget i all hovedsak bli fritatt for eiendomsskatt. Et unntak er produksjonslinjer som er en del av kraftanlegg, se punkt 7.2. Også anlegg for teletjenester og datamaskiner i store datasentre vil bli fritatt.

Kommunene må taksere på nytt anlegg der eiendomsskattegrunnlaget endres. I høringen av forslagene anslo Kommunesektorens Organisasjon (KS) at de samlede kostnadene ved å retakserer vil kunne beløpe seg til om lag 85 mill. kroner, men at usikkerheten ved et slikt anslag er betydelig.

På usikkert grunnlag anslås de samlede lettelsene for berørte bedrifter til om lag 800 mill. kroner. Lettelser for næringslivet motsvares av et inntektsbortfall for en rekke kommuner. For at kommunene skal få tid til å tilpasse seg lavere inntekter fra eiendomsskatt, foreslår regjeringen at de nye reglene skal fases inn over fem år. Kommunenes inntektsbortfall anslås til om lag 160 mill. kroner i 2019. Kommuner med betydelige eiendomsskatteinntekter fra vannkraft og særskattepliktige petroleumsanlegg vil i stor grad skjermes fra endringene.

Eiendomsskatten på verk og bruk kommer til fra drag ved beregningen av skatt på alminnelig inntekt. Det anslås at inntektene fra selskapsskatten vil øke med om lag 100 mill. kroner når de nye reglene er fullt innfasat.

Det vises til forslag til endring av §§ 3, 4, 8 A-2 og 12 i eieendomsskattelova.

Det foreslås at endringene trer i kraft straks med virkning fra og med skatteåret 2019, med en overgangsperiode på fem år, slik at kommunene kan tilpasse seg inntektsbortfallet.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettforliket mellom disse fire partiene.

Flertallet er enige om å fjerne adgangen til å ilegge eiendomsskatt på produksjonsutstyr og installasjoner slik regjeringen har foreslått, men med følgende endringer:

- Utfasing av skatten forlenges fra fem til syv år, og overgangsordningen fases inn over syv år.
- Master og linjer i transmisjonsnett («monster-master») og nettanlegg ilegges fortsatt eiendomsskatt.

Flertallet understreker at det er fastsatt en årlig kompensasjon oppad begrenset til 500 mill. kroner per år når ordningen er fullt innfasat, som om lag vil kompensere tapene for kommunene og fortsette også etter

2025. Kompensasjonen vil komme i tillegg til den årlige rammen til kommunesektoren. I budsjettavtalen er det i tillegg satt av 72,5 mill. kroner i 2018 til retaksering av næringseiendom for de kommunene som ønsker å innføre dette som erstatning for skatt på verk og bruk.

Flertallet viser til at avtalen innebærer at «[m]aster og linjer i transmisjonsnett («monster-master») og nettanlegg ilegges fortsatt eiendomsskatt». Intensjonen er at alle anlegg i kraftnett skal eiendomsbeskattes etter de reglene som gjelder for slik eiendom i dag. Det vil si at master, linjer, jord- og sjøkabler samt transformatorer mv. i kraftnett skal reguleres av gjeldende regler for verdsettelse og avgrensning av eiendomsskattegrunnlaget.

Det er enighet om følgende anmodningsforslag (fremmet i Innst. 2 S (2017–2018)):

«Stortinget ber regjeringen sørge for at det gis tilnærmet full kompensasjon til kommuner som får redusert eksisterende inntekter som følge av endringene oppad begrenset til 500 mill. kroner. Kompensasjonen gjelder ikke nyetablering etter 1. januar 2017 og bortfaller hvis virksomhetene nedlegges.»

Flertallet viser videre til at dette forslaget ble vedtatt (vedtak nr. 75) i Stortinget i forbindelse med finansdebatten 4. desember 2017, men at forslaget utenfor den opprinnelige sammenhengen det var skrevet i (forliket om statsbudsjettet), mangler henvisning til hva det faktisk gjelder. Det er derfor behov for en presisering.

Flertallet fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at det gis tilnærmet full kompensasjon til kommuner som får redusert eksisterende inntekter som følge av at man fjerner adgangen til å ilegge eiendomsskatt på produksjonsutstyr og installasjoner, begrenset oppad til 500 mill. kroner. Kompensasjonen gjelder ikke nyetablering etter 1. januar 2017 og bortfaller hvis virksomhetene nedlegges.»

Flertallet fremmer videre følgende forslag:

«I lov 6. juni 1975 nr. 29 om eieendomsskatt til kommunane (eieendomsskattelova) gjøres følgende endringer:

§ 3 første ledd bokstav c skal lyde:

- c) berre på *kraftverk, vindkraftverk, kraftnett og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum, eller*

§ 3 første ledd bokstav d skal lyde:

- d) berre på *næringseigedom, kraftverk, vindkraftverk, kraftnett og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum, eller*

§ 3 første ledd bokstav g skal lyde:

- g) faste eiendomar i heile kommunen, unnateke *næringseigedom, kraftverk, vindkraftverk, kraftnett og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum.*

§ 4 annet ledd skal lyde:

Til faste eiendomar vert rekna bygningar og tomt som høyrer til, huslause grunnstykke som hagar, lyk-ker, vassfall, laste-, opplags- eller arbeidstomter, bryg-gjer og liknande og *likeeins næringseigedom. Til nær-inge-seigedom vert m.a. rekna fabrikkar, sagbruk, indust-rielle verk, steinbrot, losse- og lasteplassar og liknande ar-beids- og driftsstader samt kontorlokale, butikk, hotell og serveringsstad mv. Produksjonsutstyr og -installasjonar skal ikkje reknast med i eigedomsskattegrunnlaget for næringseigedom. Til næringseigedom vert ikkje rekna kraftverk, vindkraftverk, kraftnett og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum. For vindkraftverk, kraft-nettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petrole-um skal arbeidsmaskinar og tilhøyrsløse ting som kan se-tjast i klasse med slikt ikkje reknast med utan tingen er ein part av sjølve føretaket.*

§ 8 A-2 annet ledd skal lyde:

Verdet av vindkraftverk, kraftnett og anlegg omfat-ta av særskattereglane for petroleum skal setjast til tek-nisk verde, eller avkastningsverde når det gir best ut-trykk for verdet.»

Fler-tal-le-t mener det klart bør fremgå av lovteksten at kommuner som ønsker å benytte seg av overgangsord-ningen, ikke skal behøve å utvide eiendomsskatten i kom-munen til øvrig forretningseiendom.

Fler-tal-le-t fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Overgangsregel til eigedomsskattelova §§ 3 og 4 skal lyde:

Kommunar som i skatteåret 2018 skreiv ut eige-domsskatt på verk og bruk som frametter vert rekna som næringseigedom kan frå og med skatteåret 2019 til og med skatteåret 2024 skrive ut eigedomsskatt på eit særskilt fastsaet grunnlag. Det særskilte grunnlaget skal baserast på differansen mellom eigedomsskattegrunn-laget i 2018 og 2019 som er forårsaka av at produksjons-utstyr og -installasjonar ikkje skal reknast med i grunn-laget. Dette særskilte grunnlaget skal i 2019 vere lik seks sjudelar av differansen, og reduserast med ein sjudel kvart påfølgjande år. Skattesatsen ved slik avtrappa ut-skriving kan ikkje vere høgare enn den som blei nytta for dei same eiendomane for skatteåret 2018.»

Komiteens medlemmer fra Arbeider-partiet, Senterpartiet og Miljøpartiet De Grønne fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sette ned et bredt sam-mensatt lovutvalg som vurderer eiendomsskatte-regle-ne for verk og bruk, herunder også eiendomsskatt på produksjonslinjer.»

Komiteens medlemmer fra Arbeider-partiet og Miljøpartiet De Grønne viser til at eiendomsskatt på verk og bruk er en viktig del av finan-sieringsgrunnlaget for velferd i mange norske kommu-ner. Eiendomsskatt på verk og bruk har eksistert i over 100 år og omfatter industrianlegg, prosessanlegg, ener-gianlegg og infrastrukturanlegg.

Mange av disse er eid av store internasjonale selska-per, og eiendomsskatten er den eneste skatten de beta-ler til Norge. Eksempler på dette er Elkem Blue Star (Kina) og Alcoa (USA). For øvrig er mange eid av staten, som Hydro, Statoil og Statkraft. Eiendomsskatt på verk og bruk er den eneste skatt bedriftene betaler, som til-faller lokalsamfunnene de største fabrikkene er en del av.

Det er de store og fastmonterte maskinene som be-skattes. Det har vært skapt tvil om servere i dataanlegg er omfattet av eiendomsskatt. De er imidlertid ikke om-fattet av eiendomsskattegrunnlaget, da de er å regne som løse. Samtidig opplever deler av næringslivet at dagens ordning gir uforutsigbarhet når det kommer til hva som skal skattlegges, hvilket skattenivå og hvilken verdi som settes ved taksering. Dette skaper en usikker-het når større investeringsbeslutninger skal tas, og kan være til hinder for etablering av ny industri.

Disse medlemmer mener at den største utford-ringen Norge må løse, er å skape flere arbeidsplasser og sørge for høy deltakelse i arbeidslivet. For å løse denne utfordringen er det avgjørende å sikre investeringer i da-gens industri, for slik å skape morgendagens industri. For å utvikle bedre kvalitet i velferd, omsorg og skole i kommunesektoren spiller dagens industri en avgjøren-de betydning. Forutsigbarhet er helt avgjørende for å kunne gjennomføre investeringer i et arbeids- og nær-ingsliv som forandres stadig raskere.

Disse medlemmer peker på at forslaget fra bud-sjettforliket viderefører en betydelig usikkerhet, både når det gjelder økonomiske konsekvenser og når det gjelder avgrensninger. Forslaget gir ikke en tilfredsstil-lende løsning for et forutsigbart investeringsregime og fører samtidig til en omfattende reduksjon i mange kommuners inntekter og dermed svekkelse av mange kommuners velferds- og aktivitetsnivå.

Disse medlemmer viser til at inntektsbortfallet til kommunene ikke blir fullt ut kompensert av den fo-reslåtte kompensasjonsordningen i budsjettforliket. Det er derfor knyttet betydelig usikkerhet til hvor stort inntektsbortfallet i kommunene blir, og hvor omfatten-de velferdsuttak i kommunene fjerning av eiendomsskat-ten på verk og bruk vil føre til.

Næringslivet rapporterer om at «verk og bruk»-reglene er uforutsigbare og praktiseres ulikt. Dette kan skape usikkerhet. Disse medlemmer vil derfor sette ned et lovutvalg som ser på praktiseringen av regelverket på eiendomsskatt på verk og bruk. Usikkerhet om eiendomsskatt på servere og løsøre har vært et hinder for å etablere datasentre i Norge. Disse medlemmer ber regjeringen se på muligheter for en mer forutsigbar og lik praktisering, og for en tydeliggjøring av at utstyr benyttet til datalagring og håndtering av data i større datasentre unntas fra beskatning. Disse medlemmer vil sikre at både norske og utenlandske aktører som vil etablere datasentre i Norge, får den forutsigbarheten de trenger.

Disse medlemmer mener en så vesentlig endring som regjeringen har foreslått når det gjelder eiendomsskatt på verk og bruk, burde utredes grundig og i samarbeid med partene. Det bør derfor nedsettes et lovutvalg som kan fremme tiltak som gir mer forutsigbarhet og en mer konsistent behandling for alle berørte parter når det gjelder eiendomsskatt på verk og bruk, og ikke fjerne ordningen.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen opprettholde eiendomsskatt på verk og bruk som i dag.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser videre til Arbeiderpartiets alternative statsbudsjett, der det foreslås å redusere kapitaliseringsrenten for eiendomsskatten på kraftanlegg til 4 pst.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, hvor gjeldende eiendomsskatte regler videreføres. Disse medlemmer går mot regjeringens forslag knyttet til eiendomsskatt på verker og bruk, men ser imidlertid at det kan være riktig med en gjennomgang på området. Disse medlemmer viser her til forslag framsatt i Innst. 2 S (2017–2018) om at det settes ned et lovutvalg for å vurdere den fremtidige eiendomsbeskatningen, inkludert skatten på verker og bruk.

Disse medlemmer viser videre til at Senterpartiet i sitt alternative statsbudsjett reduserer kapitaliseringsrenten for eiendomsskatten på vannkraftanlegg til 3 pst. samt fjerner maksimums- og minimumsreglene for eiendomsskatt på kraftanlegg.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sette ned et lovutvalg for å vurdere den fremtidige eiendomsbeskatningen, inkludert skatten på verker og bruk. Det skal ikke foretas endringer før utvalget har levert sin innstilling.»

«Stortinget ber regjeringen nedjustere kapitaliseringsrenten i eiendomsskatten for vannkraftverk fra 4,5 til 3 pst. med virkning fra 2018 og frem til nytt beregningssystem for denne renten er på plass.»

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2019 med et forutsigbart beregningssystem for kapitaliseringsrenten i eiendomsskatten for vannkraftverk som tar hensyn til markedsrentene og sikrer at renten under dagens forhold vil være lavere enn den gjeldende renten.»

«Stortinget ber regjeringen oppheve maksimums- og minimumsreglene for eiendomsskatt på kraftanlegg.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at regjeringen i sitt forslag til statsbudsjett foreslår å avvikle muligheten for eiendomsskatt på verk og bruk. Disse medlemmer mener at dette forslaget vil ramme velferden i kommunene som i dag har denne inntekten, og samtidig kunne gi mindre lokale ringvirkninger av næringsvirksomheten. Eiendomsskatten er en viktig del av det lokaldemokratiske handlingsrommet, som den eneste lokalt bestemte inntektskilden som kommunene kan bestemme over selv. Videre er eiendomsskatt på verk og bruk med på å gi lokal legitimitet til utbygging av ny fornybar energi og kraftlinjer, som er avgjørende for det grønne skiftet. Disse medlemmer er derfor kritiske til regjeringens forslag. Disse medlemmer ser samtidig at det er et behov for å få klarere rammer for taksering av verk og bruk som sikrer større grad av likebehandling og forutsigbarhet for næringslivet på tvers av kommunegrenser.

På denne bakgrunnen fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sette ned et utvalg som kan foreslå endringer i regelverket for taksering av verk og bruk som sikrer større grad av likebehandling og forutsigbarhet for næringslivet på tvers av kommunegrenser. Utvalget skal spesielt se på hvordan regelverket rundt etablering av datasenter kan bli tydeligere enn i dag.»

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å avvise regjeringens forslag til endringer i eiendomsskatten, herunder avvikling av eiendomsskatten på verker og bruk.

Komiteens medlem fra Rødt viser til at regjeringens forslag til endringer i eiendomsskatten vil medføre at kommuner mister muligheten til å ilegge ei-

endomsskatt på «produksjonsutstyr og produksjonsinstallasjoner».

Dette medlem viser til at forslaget medfører en omfordeling av skatteinntekter fra kommunene til staten og bedriftseiere, og at store deler av industrien vil bli fritatt for eiendomsskatt. Regjeringen anslår at dette vil innebære 800 mill. kroner i redusert eiendomsskatt for industrien når endringene får full virkning fra 2023. Siden selskapene som betaler eiendomsskatt i dag får redusert overskudd og derfor fratrukk i selskapsskatten, vil dette innebære 100 mill. kroner høyere skatteinntekter for staten når endringen er fullt gjennomført. I tillegg vil redusert skatt til kommunen for bedrifter som er helt eller delvis av staten, bety at staten vil kunne hente ut større utbytte.

Dette medlem påpeker at endringen gjør at en rekke kommuner vil tape inntekter på flere titalls millioner årlig, og viser til Rødts alternative statsbudsjett, hvor det er foreslått å ikke gjennomføre regjeringens foreslåtte endring.

7.2 Produksjonslinjer mv. i eiendomsskatten på kraftanlegg

Sammendrag

De fleste kraftanlegg må mate kraften inn i overføringsnettet via egne linjer, såkalte produksjonslinjer. Enkelte kommuner skriver ut separat eiendomsskatt på produksjonslinjer, i tillegg til på kraftanlegget. Det har vært flere tvister om dette. I dom fra september 2015 slo Høyesterett fast at produksjonslinjer for eiendomsskatteformål ikke er en del av kraftanlegget de betjener. Produksjonslinjene kan beskattes separat som selvstendige nettanlegg. Høyesterett la også til grunn et prinsipp om at øvrige driftsmidler kun er en del av kraftanlegget dersom de har en direkte funksjon i den løpende kraftproduksjonen. Høyesterettsdommen får derfor betydning ikke bare for kommunens rett til å skrive ut separat eiendomsskatt på produksjonslinjer, men også for deler av fradragsretten i eiendomsskattegrunnlaget av kraftanlegget.

Departementet varslet i Prop. 1 LS (2016–2017) Skatter, avgifter og toll 2017 at man ville sende på høring et forslag om å endre gjeldende rett slik at produksjonslinjer anses som en del av kraftanlegget de betjener. Høringsnotat ble sendt ut 25. april 2017, med høringsfrist 25. juli 2017.

Etter høyesterettsdommen mener departementet at det er nødvendig å endre gjeldende rett slik at beskatningen av store vannkraftanlegg (over 10 MVA) blir i samsvar med verdsettelsesmetoden som er valgt for slike anlegg. Videre er det ønskelig at kraftforetak som selv eier produksjonslinjene, får tilsvarende fradragsrett som foretak som leier produksjonslinjene. Det er også ønskelig at fradragsretten for driftsmidler i eiendomsskattegrunnlaget og i grunnrentebeskatningen blir

sammenfallende med hensyn til hvilke driftsmidler som omfattes.

Departementet foreslår en lovendring slik at skattytters produksjonslinjer inngår som en del av kraftanlegget ved takseringen. Videre foreslås det en endring om at fremtidige kostnader til utskifting av øvrige driftsmidler knyttet til kraftproduksjonen kommer til fradrag ved verdsettelsen av kraftanlegget (formuesverdien). Departementet foreslår samme løsning som anvendes ved beregning av grunnrenteinntekt for vannkraftverk. Dette vil bidra til bedre sammenheng i skattereglene. Dette medfører at fradragsretten i formuesverdien mellom kraftforetak som henholdsvis eier og leier produksjonslinjer blir likere. Departementet utvider ikke fradragsretten i grunnrenteinntekten, men foreslår at fradragsretten i formuesverdien skal tilsvare den i grunnrenteinntekten.

Endelig foreslår departementet å presisere i eiendomsskatteleva at driftsmidler som ikke inngår i kraftanlegget, men som likevel skal komme til fradrag ved verdsettelsen etter departementets forslag, bare kan skattlegges separat med eiendomsskatt for den andelen som ikke er knyttet til kraftproduksjonen. Tilsvarende regel foreslås for formuesskatteformål i skatteloven. Dette gjelder imidlertid ikke driftsmidler som ligger i en annen kommune enn kraftanlegget.

Lovendringene vil også delvis ha betydning for småkraftanlegg.

Forslagene avskjærer kommunenes muligheter til å skrive ut separat eiendomsskatt på produksjonslinjer som er eid av kraftselskapet og utvider fradragsretten i formuesverdien for kraftanlegg. Forslaget antas på usikkert grunnlag å gi en lettelse i eiendomsskatten for kraftselskapene med om lag 50 mill. kroner og en tilsvarende reduksjon i kommunenes inntekter.

Det vises også til regjeringens forslag om å frita produksjonsutstyr og produksjonsinstallasjoner i punkt 7.1 i proposisjonen. Dette innebærer at overføringslinjer som ikke er en del av kraftanlegget, ikke lenger kan ilegges eiendomsskatt.

Det vises til forslag til endringer i eideomsattelova § 8 B-1 første ledd og skatteloven §§ 18-1 annet ledd og 18-5 fjerde ledd.

Departementet foreslår at endringene i skatteloven trer i kraft fra og med inntektsåret 2017, og at endringene i eideomsattelova trer i kraft fra og med eideomskatteåret 2019. Endringene for kommunene vil først få virkning fra og med 2019.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Flertallet viser til punkt 7.1 ovenfor og forslag om at «kraftnettet» skal eiendomsbeskattes etter de reg-

ler som gjelder for slik eiendom i dag. Flertallet presiserer at dette ikke gjelder produksjonslinjer etter forslaget i pkt. 7.2 som skal inngå som en del av kraftanlegget ved takseringen. Det gjelder heller ikke driftsmidler som ikke inngår i kraftanlegget, men som likevel skal komme til fradrag ved verdsettelsen av kraftanlegget som foreslått i pkt. 7.2.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til forslaget som innebærer en endring av gjeldende grensesnitt mellom nett og produksjon, et grensesnitt som har ligget fast siden 1960. En gjennomgang av forslaget viser at det gir ulike konsekvenser for hhv. stor vannkraft (reduert verdi), småkraftverk (økt verdi) og vindkraft (ingen effekt). For å unngå slike utilsiktede og tilfeldige konsekvenser mener disse medlemmer at gjeldende rett må videreføres, slik at produksjonslinjer likestilles med andre nettanlegg i eiendomsskattesammenheng.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Regjeringens forslag om endrede regler for produksjonslinjer mv. vedtas ikke.»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, merknader til kap. 7.2 i denne innstillingen og merknader i Innst. 3 S (2017–2018).

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes merknad og omtale under 7.1 ovenfor.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, egen merknad under punkt 7.1 i denne innstillingen samt merknader i Innst. 3 S (2017–2018).

7.3 Redusert eiendomsskattesats ved første gangs utskrivning og senere økninger

Sammendrag

Eiendomsskatt er en objektskatt som det er opp til den enkelte kommune om den vil benytte. I motsetning til formuesskatten, som ilegges netto formue, kan ikke eventuell gjeld trekkes fra ved beregning av eiendomsskatten. Eiendomsskatten treffer dermed bredere lag av befolkningen enn formuesskatten. Regjeringen mener at eiendomsskattepliktige bør skjermes bedre enn i dag mot brå og store skatteøkninger ved innføring og senere økninger i eiendomsskatten, og foreslår endringer som vil ivareta det.

Etter gjeldende rett kan skattesatsen maksimalt være to promille første året det skrives ut eiendomsskatt i en kommune. Dette gjelder for alle typer eiendom. Skattesatsen kan senere økes med inntil to promille per år inntil lovens maksimum på syv promille nås. Det er

anledning til å differensiere skattesatsen mellom ulike typer eiendom. Typisk vil det kunne være ulik skattesats på bolig- og fritidseiendom og næringsseiendom. Der som kommunen eventuelt innfører bunnfradrag for bolig- og fritidseiendom, kan satsen økes med tre promille på slik eiendom det samme året. Fra 2017 er det innført en regel om at skattesatsen det første året det skrives ut eiendomsskatt på bolig- og fritidseiendom, ikke kan være mer enn to promille, selv om kommunen allerede har innført eiendomsskatt på andre typer eiendom.

Departementet foreslår at maksimal skattesats skal være én promille det første året kommunen skriver ut eiendomsskatt, og at eiendomsskattesatsen maksimalt kan økes med én promille per år inntil maksimal skattesats nås. Endringene foreslås å gjelde for alle typer eiendom. Det foreslås at den nye maksimalsatsen også skal gjelde ved første gangs utskrivning på bolig- og fritidseiendom når kommunen allerede skriver ut eiendomsskatt på annen type eiendom. Videre foreslås det at den maksimale økningen i skattesatsen på bolig- og fritidseiendom reduseres fra tre til to promille det året kommunen innfører bunnfradrag.

Med disse endringene vil skatteøkningen ved innføring av eiendomsskatt isolert sett bli halvert sammenlignet med dagens regler, og eventuelle økninger i eiendomsskatten vil måtte skje mer gradvis. Dermed skjermes de eiendomsskattepliktige bedre mot raske og store skatteøkninger. Ingen kommuner som allerede har eiendomsskatt, vil få reduserte inntekter som følge av dette forslaget. Kommuner som innfører, eller allerede har eiendomsskatt, vil imidlertid ikke kunne øke inntektene like raskt som de eventuelt har planlagt. Det foreslås at endringene trer i kraft fra og med eiendomsskatteåret 2019.

Det vises til forslag til endringer i eignedomsskattelova § 13 første og annet ledd.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet foreslår å beholde dagens regelverk.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti går imot regjeringens forslag om redusert eiendomsskattesats ved første gangs utskrivning og senere økninger. Eiendomsskatten er avgjørende for mange kommuners velferdstilbud, og forslaget fra regjeringen er med på å svekke kommuneøkonomien og lokaldemokratiet.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne går imot regjeringens forslag om redusert ei-

endomsskattesats ved første gangs utskrivning og senere økninger. Dette medlem mener det er viktig at kommunenes mulighet til å bruke eiendomsskatten til å finansiere viktige prioriteringer, opprettholdes.

Komiteens medlem fra Rødt går imot regjeringens forslag til endringer i eiendomsskattlova. Dette medlem peker på at underfinansiering av kommunesektoren har ført til rekordhøy gjeld og store underskudd i landets kommuner. Eiendomsskatt er en av få muligheter kommunen selv har til å skaffe inntekter. Dette medlem viser til at regjeringens forslag vil innskrenke kommunenes mulighet til å utforme eiendomsskatt etter lokale forhold, og at det svekker både lokaldemokratiet og kommuneøkonomien.

8. Merverdiavgift

8.1 Redningsfartøy

Sammendrag

Etter merverdiavgiftsloven § 6-9 er omsetning av fartøy på minst 15 meter, til bruk for berging eller redning, fritatt for merverdiavgift. Lovens uttrykk «til bruk for» tolkes i praksis slik at det stilles krav om at fartøyet må være utrustet, registrert og sertifisert for bergings- eller redningstjeneste, i tillegg til at fartøyet faktisk skal benyttes til berging eller redning. Det påligger selgeren av fartøyet å dokumentere at vilkårene for fritak er oppfylt.

Forvaltningspraksis for bergings- og redningsfartøy har ikke vært konsekvent, og kravet om at fartøyet må være minst 15 meter, kan synes lite rimelig. På denne bakgrunn foreslår departementet at også omsetning av bergings- og redningsfartøy under 15 meter omfattes av fritaket.

På usikkert grunnlag anslås det årlige provenytapet til 7,5 mill. kroner. En utvidelse av fritaket med virkning fra 1. januar 2017 vil medføre et provenytap på 15 mill. kroner påløpt og 14 mill. kroner bokført i 2018. De administrative kostnadene antas å være begrensede.

Departementet viser til forslag om endring av merverdiavgiftsloven § 6-9. Det foreslås at endringen trer i kraft straks, med virkning fra 1. januar 2017.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

8.2 Virksomhet – skogbruk

Sammendrag

Forvaltningspraksis for virksomhetsvurderingen for skog etter skatteloven ble lagt om fra og med inntektsåret 2016. Endringen er omtalt i Prop. 1 LS (2015–2016) Skatter, avgifter og toll 2016 punkt 6.3.

Etter omleggingen av virksomhetsvurderingen for skog etter skatteloven er det flere små skogbruk som

ikke lenger anses å drive næringsvirksomhet. Etter merverdiavgiftsloven anses derimot flere av disse skogbrukene fortsatt for å utøve næringsvirksomhet, slik at de har rett og plikt til å være registrert i Merverdiavgiftsregisteret. Departementet foreslår å gjennomføre en tilsvarende endring av forvaltningspraksis for virksomhetsvurderingen for skog etter merverdiavgiftsloven som for skatteloven.

Praksisomleggingen nødvendiggjør ingen endring i merverdiavgiftsloven, men det foreslås en overgangsregel som innebærer at det ikke oppstår plikt til å tilbakeføre tidligere fradragført merverdiavgift på kapitalvarer. Departementet foreslår at overgangsregelen lovfestes i en midlertidig tilleggslov til merverdiavgiftsloven. Det foreslås at tilleggsloven trer i kraft 1. januar 2018, dvs. fra samme tidspunkt som praksis legges om.

På usikkert grunnlag antas at endringen ikke vil ha vesentlige provenymessige konsekvenser. En omlegging av forvaltningspraksis vil medføre forenkling og økt forutberegnelighet både for skogbrukere og Skatteetaten.

Departementet viser til forslag til midlertidig tilleggslov til merverdiavgiftsloven.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

9. Andre lovsaker

9.1 Tapsfradrag når utbytte er skattefritt etter skatteavtale

Sammendrag

Enkelte skatteavtaler Norge har inngått med andre land, inneholder bestemmelser som medfører avvik fra sentrale hensyn bak skattereglene mer generelt. Slike bestemmelser er blant annet nedfelt i skatteavtalen mellom Norge og Singapore. Det følger av denne skatteavtalen at utbytte som deles ut fra et selskap i Singapore til et norsk selskap, skal unntas fra beskatning i Norge hvis selskapsaksjonæren eier minst 25 pst. av aksjekapitalen og kontrollerer en tilsvarende andel av stemmerettighetene. Samtidig gir skatteavtalen Norge beskatningsrett til gevinster ved realisasjon av aksjer. Motstykket er at skattyter også vil ha rett til fradrag for tap ved realisasjon (symmetri). Singapore vil i mange tilfeller bli regnet som et lavskattelend, dvs. at det reelle skattenivået er lavere enn 2/3 av det tilsvarende norske. For lavskattelend utenfor EØS gjelder ikke fritaksmetoden, og uten reguleringen i skatteavtalen ville aksjeutbytte vært skattepliktig i Norge.

Denne kombinasjonen av skattefritak for utbytte og rett til fradrag for tap ved salg gir opphav til tilpasningsmuligheter. Skatteetaten har sett eksempel på en omgørelsespreget transaksjon der et norsk selskap kjøper et selskap i Singapore og senere tar ut kapitalen fra selska-

pet i form av utbytte som er skattefritt etter skatteavtalen. Ved den skattefrie utbytteutdelingen er det ikke et krav om at inngangsverdien på aksjene skal nedskrives tilsvarende. Når aksjene i datterselskapet senere selges, kan det på grunn av at inngangsverdien ikke er nedjustert, oppstå et betydelig tapsfradrag på aksjene selv om selger ikke har hatt et reelt tap på investeringen. Muligheten til å utnytte regelverket til å drive slik uønsket skatteplanlegging bør motvirkes. Departementet foreslår derfor en målrettet regel som skal motvirke slike tilpasninger. Etter forslaget skal et eventuelt beregnet tapsfradrag reduseres med utdelinger som har vært fritatt for beskatning etter en skatteavtale i aksjonærens eiertid, men begrenset til de siste ti år. Ved beregnet gevinst skjer det ingen tilsvarende endring. Forslaget antas å ha begrensede provenyvirkninger.

Regelen tas inn i skatteloven § 10-32 nytt fjerde ledd. Departementet foreslår at endringen trer i kraft straks med virkning fra og med 12. oktober 2017.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

9.2 Konsernbidragsreglene – utenlandsk selskap med tidligere underskudd fra Norge

Sammendrag

Departementet legger frem forslag om en mindre endring i skattelovens regler om konsernbidrag. Etter gjeldende regler må konsernbidrag være skattepliktig inntekt i Norge for mottaker for at giverselskapet skal få fradrag (symmetri). I utgangspunktet er dette et nødvendig vilkår for å hindre at konsernbidragsreglene blir brukt til å flytte overskudd ut fra norsk beskatningsområde. Men når et selskap i utlandet har udekket underskudd fra tidligere virksomhet i Norge, treffer ikke denne begrunnelsen like godt. Det henger sammen med at underskuddet fortsatt eksisterer som en «norsk» skatteposisjon (underskudd til fremføring). Det skapes derfor ikke et tilsvarende brudd mellom skatteplikt og fradragsrett ved å tillate at konsernbidrag kan avregnes mot et slikt underskudd for mottakende selskap.

Departementet foreslår derfor å innføre en regel om at giverselskapet kan få fradrag for konsernbidrag når et mottakerselskap innenfor EØS har et fremførbart underskudd fra tidligere virksomhet i Norge. Motsvarende må selskapet som mottar konsernbidrag, redusere sitt fremførbare underskudd tilsvarende.

Endringene fjerner samtidig en usikkerhet knyttet til om denne begrensningen i konsernbidragsreglene er forenlig med den frie etableringsretten under EØS-avtalen. Forslaget antas å ha begrensede provenyvirkninger.

Det vises til forslag til endringer i skatteloven § 10-4 nytt tredje ledd og § 14-6 nytt femte ledd. Endringene foreslås å tre i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2018.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

9.3 Gebyr for uforsikrede motorvogner mv.

Sammendrag

Finansdepartementet foreslår endring av bilansvarslova som innebærer at eiere som ikke har oppfylt den lovpålagte plikten til å tegne trafikksikring (ansvarsforsikring), må betale et gebyr til Trafikkforsikringsforeningen (unntattelsesgebyr). Det foreslås at gebyret også skal gjelde ved manglende fornying av forsikringen og for ny eier som ikke selv har tegnet forsikring ved eierskifte. Formålet med lovforslaget er å motivere til oppfyllelse av plikten til å ha forsikring, og til å tegne forsikring ved eierskifte. Forslaget vil også motvirke nedgang i andelen avgiftsbetalende ved overgang fra årsavgift til avgift på trafikksikring og dermed redusere forventet provenytap ved denne omleggingen med 130 mill. kroner påløpt og 100 mill. kroner bokført. Gebyrinntektene vil finansiere Trafikkforsikringsforeningens kostnader til erstatninger for skader forvoldt av uforsikrede og ukjente motorvogner, og bidra til reduserte forsikringspremier. Det vises til forslag til ny § 17 a i bilansvarslova. Betalingskravet er tvangsgrunnlag for utlegg, jf. forslag til § 18 annet ledd.

Når det innføres et gebyr for eiere som ikke oppfyller plikten til å tegne trafikksikring, vil det ikke lenger være hensiktsmessig å ilegge eier straff for brudd på forsikringsplikten. Straffeansvaret overfor eier foreslås derfor opphevet. Straffeansvaret ved bruk av uforsikret motorvogn videreføres uendret. Det vises til endring i bilansvarslova § 20.

Gjennom endring i bilansvarslova foreslås også å avvikle ordningen med at forsikringsselskapene hefter for skader i en periode etter at forsikringen har utløpt. Endringen innebærer at Trafikkforsikringsforeningen overtar ansvaret for uforsikrede motorvogner straks en forsikringsavtale opphører. Forslaget vil effektivisere forvaltningsprosessene overfor eiere av uforsikrede motorvogner, redusere forsikringsselskapenes kostnader og bidra til reduserte forsikringspremier for lovlydige forsikringstakere. Det vises til endring i bilansvarslova § 19.

Det foreslås at endringene trer i kraft 1. januar 2018.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

9.4 Skattefavisert individuell sparing til pensjon – enkelte presiseringer

Sammendrag

I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2017 ble det vedtatt å erstatte dagens ordning for skattefavisert individuell pensjonssparing (IPS-ordningen)

med en ny og mer gunstig ordning, for å stimulere til økt pensjonssparing.

Hovedforskjellen mellom dagens IPS-ordning og den nye ordningen for skattefavisert individuell sparing til pensjon er skattleggingen av utbetalinger fra ordningene. Utbetalinger fra IPS-ordningen er skattepliktige som pensjonsinntekt, mens utbetalinger fra den nye ordningen skal skattlegges som kapitalinntekt. Videre er det årlige maksimale sparebeløpet satt til 40 000 kroner i den nye ordningen, mens det i dagens IPS-ordning er begrenset til 15 000 kroner. For øvrig skattlegges den nye ordningen på samme måte som den gjeldende IPS-ordningen. Det vil si at innestående beløp ikke er gjenstand for formuesskatt, og at avkastningen av innestående beløp ikke skattlegges løpende.

I tillegg til alderspensjon kan IPS-avtaler blant annet omfatte forsikringer som gir rett til uførepensjon eller andre uføreytelser. Uføreytelser skattlegges etter reglene for lønnsinntekt, ikke pensjonsinntekt.

I høringsnotat 4. juli 2017 Forskriftsbestemmelser om ny ordning om skattefavisert individuell sparing til pensjon, er det foreslått at den nye ordningen også skal kunne omfatte tilknyttede forsikringer som gir rett til uføreytelser. Det har ikke vært meningen å endre beskatningen av eventuelle tilknyttede uføreytelser ved innføringen av den nye ordningen. Slik endringene i skatteloven § 5-20 ble formulert i forbindelse med vedtakelsen av den nye ordningen, kan det være rom for tvil på dette punkt. Departementet foreslår derfor en endring i skatteloven § 5-20 annet ledd bokstav c for å tydeliggjøre at utbetalinger av tilknyttede uføreytelser fremdeles er skattepliktige som lønnsinntekt, jf. skatteloven § 5-1, og personinntekt, jf. skatteloven § 12-2 bokstav j.

Departementet viser også til at hjemmel for rapportering av utbetalinger tilknyttet dagens IPS-ordning fremgår av skatteforvaltningsloven § 7-3 annet ledd tredje punktum, som viser til reglene i § 7-2 som gjelder rapportering av lønnsopplysninger mv. Tilsvarende henvisning finnes ikke for uføreytelser tilknyttet den nye ordningen. For å sikre hjemmel for korrekt rapportering av slike utbetalinger, foreslår departementet en endring i skatteforvaltningsloven § 7-3 annet ledd.

Videre legger departementet i høringsnotatet om forskrift om skattefavisert individuell sparing til pensjon opp til at forvaltningsselskap for verdipapirfond skal kunne tilby ordningen, innenfor de rammer verdipapirfondloven setter. Det innebærer at det er kunden som står som eier av midlene på verdipapirkontoen. Departementet legger til grunn at dette ikke skal ha betydning for beskatningen av ordningen. Departementet vil vurdere nærmere om det er behov for endringer i skatteloven for å presisere dette.

Forslagene har ikke provenymessige konsekvenser.

Departementet viser til endring i skatteloven § 5-20 annet ledd bokstav c og skatteforvaltningsloven § 7-3 annet ledd. Det foreslås at endringene trer i kraft straks.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Miljøpartiet De Grønne, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Sosialistisk Venstreparti sitt alternative statsbudsjett går inn for å avvikle hele ordningen med individuell pensjonssparing.

9.5 Oppgaver fra Arbeids- og velferdsetaten til Skatteetaten – lovendringer

Sammendrag

Regjeringen har besluttet at ansvaret for Arbeids- og velferdsetatens innkrevingsentral (Innkrevingsentralen) skal overføres fra Arbeids- og velferdsetaten til Skatteetaten. Overføringen gjelder innkreving av krav relatert til Arbeids- og velferdsetatens virksomhet, hvorav de største kravtypene er underholdsbidrag, feilutbetalte ytelser og etteroppgjør ved mottak av uføretrygd. Det tas sikte på at overføringen skal skje fra 1. april 2018.

Flyttingen av forvaltningsansvaret nødvendiggjør enkelte lovendringer for å sikre videreføring av gjeldende drift i Innkrevingsentralen når den innlemmes i Skatteetaten. Det foreslås blant annet lovendringer som følge av at Innkrevingsentralen endrer navn til «Innkrevingsentralen for bidrag og tilbakebetalingskrav». Videre foreslås det å utvide bidragsinnkrevingslovens virkeområde slik at loven omfatter alle krav som Innkrevingsentralen innkrever. Det foreslås også en lovbestemmelse som viderefører gjeldende taushetsplikt for de ansatte i Innkrevingsentralen, og nye lovbestemmelser som skal sikre fortsatt informasjonsflyt mellom Innkrevingsentralen i Skatteetaten og Arbeids- og velferdsetaten, slik at etatene kan utføre sine pålagte oppgaver. Lovendringene er nærmere omtalt under punkt 17.2 i proposisjonen.

De administrative kostnadene for Arbeids- og velferdsetaten og Skatteetaten som følge av overføringen er anslått til 35 mill. kroner og dekkes innenfor etatens gjeldende bevilgninger.

Det vises til forslag til endringer i lov om pensjons- trygd for fiskere § 17, barnelova § 83 b, barnevernloven § 9-2, folketrygdloven §§ 12-14, 21-11 a, 22-3a, 22-15, 22-15 a, 22-16 og 25-3, bidragsinnkrevingsloven §§ 1, 2, 4, 7, 21, ny 22a, 24, 29 og 31, arbeids- og velferdsforvaltningsloven §§ 7 og 9, a-opplysningsloven § 8, § 3 i lov om stans i utbetalinga av offentlege ytingar og barnebidrag når ein av foreldra har bortført eit barn til utlandet og skatteforvaltningsloven § 7-9.

Det foreslås at endringene trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer, med unntak av bidragsinnkrevningsloven § 21 første ledd nytt tredje punktum som foreslås å tre i kraft straks.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til at forslaget innebærer at kostnaden ved å overføre ansvaret for Arbeids- og velferdsetatens innkrevingsentral til Skatteetaten er anslått til 35 mill. kroner. Disse medlemmer mener det mangler en god begrunnelse for regjeringens beslutning om nevnte ansvarsoverføring. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn ikke støtte regjeringens forslag.

9.6 Opplysningsplikten for enkelte næringsinntekter mv. i a-ordningen

Sammendrag

Departementet foreslår å begrense a-ordningens virkeområde for enkelte næringsinntekter og kapitalinntekter. Dette gjelder opplysningsplikt for utbetaling av honorar og godtgjørelse til opphavsmann til åndsverk og provisjoner til agent eller annen mellommann, samt vederlag for varer eller andre ytelser som er levert i forbindelse med arbeid. Disse opplysningene er ikke tilpasset rapportering i a-ordningen.

For utbetalinger til opphavsmann til åndsverk foreslås det opprettet en særskilt rapporteringsløsning med årlig rapportering. Bestemmelsen om opplysningsplikt for provisjoner til agent eller annen mellommann foreslås opphevet, da slike opplysninger foreslås omfattet av en annen bestemmelse i skatteforvaltningsloven med årlig rapportering. Opplysningsplikten om vederlag for varer eller andre ytelser som er levert i forbindelse med arbeid, er knyttet til opplysningsplikten for provisjoner og foreslås derfor også overført til den samme bestemmelsen.

De foreslåtte endringene vil medføre noen administrative og økonomiske konsekvenser på kort sikt for opplysningspliktige og for Skatteetaten gjennom behov for systemtilpasninger. Forslaget antas likevel å være administrativt enklere på noe lengre sikt.

Departementet viser til forslag til endringer i skatteforvaltningsloven §§ 7-2, 7-10 og 7-11. Det foreslås at endringene trer i kraft 1. januar 2018 med virkning for rapportering for inntektsåret 2018. Endringene vil få virkning for rapporteringen i a-ordningen for januar 2018.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

9.7 Opphevelse av adgangen til å sende a-melding på papir

Sammendrag

A-meldingen skal som hovedregel leveres elektronisk. Det er gjort unntak for enkelte private arbeidsgivere som åpner for levering på papir. Det er kun en liten andel av de opplysningspliktige som benytter seg av papirinnlevering, og antallet reduseres hvert år. Departementet foreslår nå å oppheve adgangen til å levere a-meldingen på papir, og viser til at ordningen med papirinnlevering kun var ment å gjelde i en overgangsperiode.

Elektronisk innlevering for alle opplysningspliktige vil bidra til å bedre datakvaliteten på innsendte opplysninger, hvilket er en fordel for de opplysningspliktige, lønsmottagerne og de offentlige instansene som behandler opplysningene. For Skatteetaten vil forslaget om avvikling av ordningen med papirinnlevering medføre at etaten ikke lenger må forvalte en særskilt løsning for mottak og manuell registrering av papirskjemaer. Den årlige kostnaden ved å opprettholde en registreringsløsning for papirinnlevering er 4 mill. kroner.

Det vises til forslag til endring i a-opplysningsloven § 5. Endringen foreslås å tre i kraft fra 1. januar 2018, med virkning for rapporteringen for januar 2018.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til at forslaget innebærer at fra 1. januar 2018 får ingen private arbeidsgivere levere a-meldingen på papir. Disse medlemmer merker seg at antallet som benytter seg av papirinnlevering, reduseres for hvert år. Disse medlemmer mener det ikke er nødvendig å avvikle overgangsordningen med papirinnlevering ennå, og viser til at flere private arbeidsgivere vil kunne få problemer med å få levert a-meldingen elektronisk allerede fra 1. januar. Disse medlemmer støtter ikke regjeringens forslag.

9.8 Politiattest ved tilsettinger i Tolletaten

Sammendrag

Grensetrafikken har økt betydelig de seneste årene, og det er stadig mer vanlig at ulovlig innførsel av varer skjer i regi av organiserte nettverk. Kamoufleringen av narkotiske stoffer har blitt mer sofistikert, og smuglere bruker avanserte kontraspaningstiltak for å unngå Toll-etatens kontroller. For å møte denne utviklingen er Toll-etaten styrket for å drive effektiv grense- og vareførselskontroll, blant annet ved å styrke etatens etterretnings- og analysekapasitet.

Tolletatens rolle som kontrollmyndighet og samfunnsbeskytter gjør det viktig at de som tilsettes i etaten,

er godt egnet for oppgavene. Tollmyndighetene har i dag adgang til å innhente ordinær politiattest ved tilsetninger i Tolletaten. Departementet foreslår endringer i tolloven slik at tollmyndighetene får adgang til å kreve utvidet og uttømmende politiattest ved tilsetninger i særskilte stillinger. Tollmyndighetene må vurdere både om politiattest skal kreves fremlagt, og i tilfelle hvilken type politiattest som skal kreves. Hovedregelen, hvis politiattest skal kreves, vil fortsatt være ordinær politiattest.

Forslaget vil ikke ha økonomiske eller administrative konsekvenser av betydning. Departementet viser til forslag til endringer i tolloven § 12-15 og foreslår at endringene trer i kraft fra 1. januar 2018.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

9.9 Opplysningsplikten om utenlandske oppdragstakere og arbeidstakere

Sammendrag

Departementet foreslår endringer i reglene for næringsdrivende og offentlige organers opplysningsplikt om utenlandske oppdragstakere og arbeidstakere til skattemyndighetene. Formålet med endringene er å bedre ivareta balansen mellom hensynet til korrekt fastsettelse og innkreving av skatt, og hensynet til å holde de administrative kostnadene for de opplysningspliktige og Skatteetaten så lave som mulig. Samlet sett vil endringene redusere omfanget av opplysningsplikten.

Departementet foreslår at opplysningsplikten begrenses slik at oppdragsgivere bare skal gi opplysninger om to ledd nedover i kontraktskjeden (oppdragstaker og én underoppdragstaker) og ett ledd oppover (oppdragsgivers oppdragsgiver) i tillegg til opplysninger om hovedoppdragsgiver. Dagens unntak for oppdrag som utføres på et sted som ikke står under oppdragsgivers kontroll, foreslås opphevet, og grensen for unntak fra opplysningsplikten for små oppdrag foreslås hevet fra 10 000 kroner til 20 000 kroner. Departementet foreslår videre å begrense opplysningsplikten om utenlandske arbeidstakere til bare å gjelde egne arbeidstakere. Endelig foreslår departementet å oppheve regelen om at oppdragsgivere ved manglende oppfyllelse av opplysningsplikten kan bli ansvarlig for oppdragstakers forfalte skatt, arbeidsgiveravgift, finansskatt på lønn og forskuddstrekk.

Forslagene innebærer ikke endringer i de materielle skattereglene og har dermed ingen direkte provenymessige konsekvenser. Samlet sett vil endringene redusere de administrative kostnadene for de opplysningspliktige. For Skatteetaten vil endringene føre til noe økt ressursbruk.

Departementet viser til endringer i skatteforvaltningsloven § 7-6 og opphevelse av skattebetalingsloven § 16-51. Departementet foreslår at endringene trer i kraft 1. januar 2018.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at forslaget innebærer at oppdragsgivers opplysningsplikt om utenlandske arbeidstakere til skattemyndighetene reduseres. Disse medlemmer viser til at forslagene ikke innebærer endringer i de materielle skattereglene og dermed ikke har noen direkte provenymessige konsekvenser, men at forslagene vil gi reduserte administrative kostnader for de opplysningspliktige og økt ressursbruk hos Skatteetaten. Disse medlemmer finner det ikke riktig å redusere oppdragsgivers opplysningsplikt om utenlandske oppdragstakere og arbeidstakere og går på denne bakgrunn imot forslaget.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Regjeringens forslag om endringer i reglene for næringsdrivende og offentlige organers opplysningsplikt om utenlandske oppdragstakere og arbeidstakere til skattemyndighetene vedtas ikke.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Miljøpartiet De Grønne og Rødt går imot regjeringens forslag til endringer i opplysningsplikten om utenlandske oppdragsgivere og arbeidstakere.

9.10 Oppretting og presisering av lovtekst mv.

9.10.1 Skatteloven

SAMMENDRAG

Oppretting av begrepsbruk i skatteloven – egenkapitalbevis og eierandelskapital, skatteloven § 10-13, skatteloven § 10-20 og skatteloven § 11-7 er omtalt i proposisjonens kapittel 22.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

9.10.2 Skattebetalingsloven § 5-11

SAMMENDRAG

Oppretting i skattebetalingsloven § 5-11 er omtalt i proposisjonens punkt 22.5.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

9.10.3 Merverdiavgiftsloven § 6-7 første ledd

SAMMENDRAG

Forslag om avvikling av fritaket i engangsavgiften for elbiler (behandlet i Innst. 3 S (2017–2018) punkt 9.4.3) gjør det nødvendig å justere merverdiavgiftsloven § 6-7 første ledd. Se forslag til endringer i merverdiavgiftsloven § 6-7 første ledd i brev av 3. november 2017 fra finansministeren om korrigerende av feil/unøyaktigheter i proposisjonen (vedlagt denne innstillingen). Endringen har ingen materiell betydning.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettforliket mellom disse fire partiene og støtter ikke regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Miljøpartiet De Grønne går imot regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Rødt slutter seg til regjeringens forslag.

10. Andre forslag og merknader

10.1 Gaver til frivillige organisasjoner

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettforliket mellom disse fire partiene og enigheten om å øke maksimalt fradragbeløp ved gaver til frivillige organisasjoner til 40 000 kroner.

Flertallet fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 6-50 femte ledd skal lyde:

Frdrag etter reglene i denne paragraf gis bare når gaven utgjør minst 500 kroner i det året da gaven er gitt. Det gis maksimalt fradrag for gaver etter denne paragraf med til sammen 40 000 kroner årlig.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2018.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at det i Arbeiderpartiets alternative budsjett er foreslått å øke maksimalt fradragbeløp ved gaver til frivillige organisasjoner til 40 000 kroner.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, hvor momskompensasjonen for frivillige organisasjoner økes.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti går imot forslaget fra regjeringspartiene Høyre og Fremskrittspartiet og Venstre og Kristelig Folkeparti.

10.2 Hyretillegg for sjøfolk

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettforliket mellom disse fire partiene og enigheten om å avvike det skattefrie hyretillegget for sjøfolk. Det vises videre til merknader i Innst. 3 S (2017–2018) punkt 15.1.

Flertallet fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 5-15 første ledd bokstav e skal lyde:

e. følgende ytelser til sjøfolk m.v.:

1. inntekt om bord på skip i form av
 - *verdien* av fritt opphold om bord, med unntak for fri kost på sokkelinnretning til arbeidstaker med samlet personinntekt på over 600 000 kroner,
 - ekstrahyre, effektgodtgjørelse og annen godtgjørelse ved forlis,
 - krigsrisikotillegg opptjent under fart i erklært krigssone,
2. ytelse fra Nortraships Sjømannsfond og utbetaling i henhold til Stortingets vedtak av 27. april 1972 vedrørende norske sjømenn som seilte for Nortraship i tiden 1. juli 1940 til 30. juni 1945,

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2018.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett og egne merknader i Innst. 3 S (2017–2018), der hyretillegget foreslås opprettholdt.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti går imot forslaget fra regjeringspartiene Høyre og Fremskrittspartiet og Venstre og Kristelig Folkeparti. Disse medlemmer merker seg at samarbeidspartiene bruker sjøfolk som salderingspost, og mener det er usosialt og uansvarlig.

10.3 Arbeidsgiveravgift for frivillige organisasjoner

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettforliket mellom disse fire partiene og enigheten om å øke grensen for når frivillige organisasjoner må betale arbeidsgiveravgift, til 70 000 kroner per ansatt og 700 000 kroner per organisasjon.

Flertallet fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endringer:

§ 23-2 åttende ledd annet punktum skal lyde:

Fritaket etter første punktum gjelder bare dersom institusjonens eller organisasjonens totale lønnsutgifter er opp til 700 000 kroner, og bare for lønnsutbetalinger opp til 70 000 kroner per ansatt.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2018.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet vil understreke betydningen av frivillige organisasjoners arbeid, viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett med en stor satsing på frivilligheten og slutter seg til flertallets forslag.

10.4 Pleiepenger

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettforliket mellom disse fire partiene og enigheten om å gjøre endringer i pleiepengeordningen.

Flertallet fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endring:

§ 9-10 nytt tredje ledd skal lyde:

Til et medlem som har omsorg for en person med utviklingshemming som har behov for kontinuerlig tilsyn og pleie på grunn av en livstruende eller annen svært alvorlig sykdom eller skade, ytes det pleiepenger uten hensyn til aldersgrensen på 18 år.

II

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endring:

§ 9-12 første ledd skal lyde:

Pleiepenger ytes med 100 prosent av beregningsgrunnlaget etter § 9-15 i inntil 1 300 dager per barn.

III

Endringen under I trer i kraft 1. februar 2018.
Endringen under II trer i kraft 1. januar 2018.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti slutter seg til flertallets forslag.

10.5 Aksjer i egen bedrift

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, hvor skattefradraget for å kjøpe aksjer i egen bedrift til underpris avvikles.

10.6 Fradrag for fagforeningskontingent

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett, hvor maksimalt fradrag for fagforeningskontingent økes til 4 850 kroner.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, hvor maksimalt fradrag for fagforeningskontingent økes til 4 000 kroner.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor maksimalt fradrag for fagforeningskontingent foreslås økt til 5 000 kroner.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, hvor maksimalt fradrag for fagforeningskontingent økes til 7 000 kroner.

11. Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 1

Regjeringens forslag om endringer i reglene for næringsdrivende og offentlige organers opplysningsplikt om utenlandske oppdragstakere og arbeidstakere til skattemyndighetene vedtas ikke.

Forslag fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen sette ned et bredt sammensatt lovutvalg som vurderer eiendomsskatte-reglene for verk og bruk, herunder også eiendomsskatt på produksjonslinjer.

Forslag fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet:*Forslag 3*

Regjeringens forslag om endrede regler for produksjonslinjer mv. vedtas ikke.

Forslag fra Arbeiderpartiet og Miljøpartiet De Grønne:*Forslag 4*

Stortinget ber regjeringen opprettholde eiendomsskatt på verk og bruk som i dag.

Forslag fra Arbeiderpartiet:*Forslag 5*

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med ytterligere vurderinger av begrensningene i ordningen for skattlegging av opsjoner i små oppstartsselskaper, herunder grensen for opsjonsfordel, balansesum og antall ansatte, med mål om å få på plass en opsjonsbeskatning som fungerer for oppstartsselskaper og deres ansatte, innenfor rammene av statsstøtteregulverket.

Forslag fra Senterpartiet:*Forslag 6*

Stortinget ber regjeringen sette ned et lovutvalg for å vurdere den fremtidige eiendomsbeskatningen, inkludert skatten på verker og bruk. Det skal ikke foretas endringer før utvalget har levert sin innstilling.

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen nedjustere kapitaliseringsrenten i eiendomsskatten for vannkraftverk fra 4,5 til 3 pst. med virkning fra 2018 og frem til nytt beregningssystem for denne renten er på plass.

Forslag 8

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2019 med et forutsigbart beregningssystem for kapitaliseringsrenten i eiendomsskatten for vannkraftverk som tar hensyn til markedsrentene og sikrer at renten under dagens forhold vil være lavere enn den gjeldende renten.

Forslag 9

Stortinget ber regjeringen oppheve maksimums- og minimumsreglene for eiendomsskatt på kraftanlegg.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne:*Forslag 10*

Stortinget ber regjeringen sette ned et utvalg som kan foreslå endringer i regelverket for taksering av verk og bruk som sikrer større grad av likebehandling og forutsigbarhet for næringslivet på tvers av kommunegren-

ser. Utvalget skal spesielt se på hvordan regelverket rundt etablering av datasenter kan bli tydeligere enn i dag.

12. Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og råar Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

A.

V e d t a k t i l l o v

om endringer i lov 3. februar 1961 om ansvar for skade som motorvogn (bilansvarslova)

I

I lov 3. februar 1961 om ansvar for skade som motorvogn (bilansvarslova) gjøres følgende endringer:

Ny § 17 a skal lyde:

§ 17 a (*gebyr til Trafikkforsikringsforeningen*)

Om ei motorvogn ikkje er trygda etter § 15 fyste punktum, skal eigaren betale eit gebyr til Trafikkforsikringsforeningen. Ved eigarskifte skal den nye eigaren betale gebyr sjølv om trygda frå den tidlegare eigaren gjeld etter forsikringsavtaleloven § 7-2.

Trafikkforsikringsforeningen kan etter søknad ettergi gebyret heilt eller delvis dersom brot på plikta til å tinga trafikktrygding må reknast som unnskuldeleg som følge av tilhøve utanfor den ansvarlege sin kontroll.

Gebyret skal svare til den høgste premie for trafikktrygding i Noreg med eit tillegg som departementet kan fastsetje ved forskrift.

Trafikkforsikringsforeningen ilegg og krev inn gebyret.

Forvaltningsloven gjeld ikkje for avgjerd om gebyr.

Departementet kan gie nærare føresegner om fastsetjing og gjennomføring av gebyr, under dette om sakshandsaming, varigheita og storleiken på gebyret, om rett til å klage på avgjerd i sak om gebyr eller om ettergiving av gebyr.

§ 18 annet ledd skal lyde:

Det same gjeld gebyr etter § 17 a og eigen vågnads- sum i samsvar med offentleg godkjende trygdevilkår.

§ 19 første ledd skal lyde:

Om ein trygdeavtale held opp å gjelda, skal Trafikkforsikringsforeningen gi melding til motorvognregisteret om dette. Kjennemerke kan utan vidare varsel dragast inn etter nærare føresegner gitt av departementet. I føresegnene kan departementet og fastsetja at kjennemerke som er dregne inn, ikkje skal leverast ut att før det er betalt ei særleg avgift.

§ 20 skal lyde:

Om nokon

- a. brukar eller køyrer ei motorvogn endå han veit eller må vita at vogna ikkje er lovleg trygda, eller
- a. let vera å retta seg etter påbod om trygdeprov, gjevne med heimel i § 2 andre leden, vert han straffa med bot.

II

Loven trer i kraft 1. januar 2018.

B.

V e d t a k t i l l o v

om endringer i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eigedomsskatt til kommunane (eigedomsskattelova)

I

I lov 6. juni 1975 nr 29 om eigedomsskatt til kommunane (eigedomsskattelova) gjøres følgende endringer:

§ 3 første ledd bokstav c skal lyde:

- c) berre på *kraftverk, vindkraftverk, kraftnett og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum, eller*

§ 3 første ledd bokstav d skal lyde:

- d) berre på *næringseigedom, kraftverk, vindkraftverk, kraftnett og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum, eller*

§ 3 første ledd bokstav g skal lyde:

- g) *faste eigedomar i heile kommunen, unnateke næringseigedom, kraftverk, vindkraftverk, kraftnett og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum.*

§ 4 annet ledd skal lyde:

Til faste eigedomar vert rekna bygningar og tomt som høyrer til, huslause grunnstykke som hagar, lykjer, vassfall, laste-, opplags- eller arbeidstomter, brygger og liknande og *likeins næringseigedom. Til næringseigedom vert m.a. rekna fabrikkar, sagbruk, industrielle verk, steinbrot, losse- og lasteplassar og liknande arbeids- og driftstader samt kontorlokale, butikk, hotell og serveringsstad mv. Produksjonsutstyr og -installasjonar skal ikkje reknast med i eigedomsskattegrunnlaget for næringseigedom. Til næringseigedom vert ikkje rekna kraftverk, vindkraftverk, kraftnett og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum. For vindkraftverk, kraftnett og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum skal arbeidsmaskinar og tilhørsle og ting som kan setjast i klasse med slikt ikkje reknast med utan tingen er ein part av sjølve føretaket.*

§ 4 tredje ledd første punktum skal lyde:

Flytande anlegg i sjø for oppdrett av fisk, skjell, skalldyr og andre marine artar vert jamnstelt med næringseigedom og anlegg nemnde i andre leden fjerde punktum, når anlegget har vore stasjonert i kommunen i over 6 månader i året før skatteåret.

§ 8 A-2 første ledd nytt annet punktum skal lyde:

Verdet av næringseigedom skal setjast til teknisk verde når det ikkje er mogleg å fastsetje verdet etter regelen i første punktum.

§ 8 A-2 annet ledd skal lyde:

Verdet av vindkraftverk, kraftnett og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum skal setjast til teknisk verde, eller avkastningsverde når det gir best uttrykk for verdet.

§ 8 B-1 første ledd nytt annet og tredje punktum skal lyde:

Driftsmiddel som er knytta til kraftproduksjonen og heilt eller delvis inngår i verdet etter første punktum, og uavhengig av om det er ein del av kraftanlegget etter skatteloven § 18-1, kan berre verdsetjast særskilt med den andel av driftsmiddelet som ikkje er knytt til kraftproduksjonen etter skatteloven § 18-5 fjerde leden. Dette gjeld likevel ikkje for driftsmiddel som ligg i ein annan kommune enn kraftanlegget.

§ 12 bokstav e oppheves.

§ 13 første og annet ledd skal lyde:

Første året det vert utskrive eigedomsskatt i ein kommune, må skatten ikkje vera større enn kr 1 av kvart kr 1 000 av takstverdet. Seinare kan skatten ikkje i noko år aukast med meir enn kr 1 for kvart kr 1 000. Skatten kan likevel aukast med kr 3 for kvart kr 1 000 for huslause grunneigedomar. Skatten kan aukast med kr 2 for kvart kr 1 000 for eigedomar som nemnde i § 12 bokstav a same år som kommunen innfører botnfrådrag i eigedomsskatten. Skattøyret kan ikkje aukast same år som botnfrådrag fell bort. Derimot kan eigedomsskatten setjast ned til dei nemnde minstegrensene frå eit år til det neste utan omsyn til kor høg skattesatsen er frå før.

Ved første gongs utskrivning på bustader og fritidsbustader som følgje av overgang til nytt utskrivingsalternativ skal skatten for slik eigedom vere kr 1 for kvart kr 1 000 av takstverdet. Reglane i første leden andre punktum flg. gjeld tilsvarande.

Overgangsregel til eigedomsskattelova §§ 3 og 4:

Kommunar som i skatteåret 2018 skreiv ut eigedomsskatt på verk og bruk som frametter vert rekna som næringseigedom kan frå og med skatteåret 2019 til og med skatteåret 2024 skrive ut eigedomsskatt på eit særskilt fastsett grunnlag. Det særskilte grunnlaget skal

baserast på differansen mellom eigedomsskattegrunnlaget i 2018 og 2019 som er forårsaka av at produksjonsutstyr og -installasjonar ikkje skal reknast med i grunnlaget. Dette særskilte grunnlaget skal i 2019 vere lik seks sjudelar av differansen, og reduserast med ein sjudel kvart påfølgjande år. Skattesatsen ved slik avtrappa utskrivning kan ikkje vere høgare enn den som blei nytta for dei same eigedomane for skatteåret 2018.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med skatteåret 2019.

C.

V e d t a k t i l l o v

om endringer i lov 13. juni 1975 nr. 35 om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv. (petroleumsskatteloven)

I

I lov 13. juni 1975 nr. 35 om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv. (petroleumsskatteloven) gjøres følgende endring:

§ 5 fjerde ledd første punktum skal lyde:

Friinntekten settes til 5,3 pst. av kostpris for driftsmiddel som nevnt i § 3 b.

II

I lov 13. juni 1975 nr. 35 om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv. (petroleumsskatteloven) gjøres følgende endring:

§ 5 femte ledd fjerde punktum skal lyde:

Friinntekten settes til 5,3 pst. av beregningsgrunnlaget, og medregnes i 4 år fra og med realisasjonsåret.

III

Endringen under I trer i kraft straks med virkning for kostnader til erverv av driftsmiddel pådratt fra og med 1. januar 2018.

Endringen under II trer i kraft straks med virkning for realisasjon eller uttak av driftsmiddel fra og med 1. januar 2018.

D.

V e d t a k t i l l o v

om endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven)

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endring:

§ 9-10 nytt tredje ledd skal lyde:

Til et medlem som har omsorg for en person med utviklingshemming som har behov for kontinuerlig tilsyn og pleie på grunn av en livstruende eller annen svært alvorlig sykdom eller skade, ytes det pleiepenger uten hensyn til aldersgrensen på 18 år.

II

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endring:

§ 9-12 første ledd skal lyde:

Pleiepenger ytes med 100 prosent av beregningsgrunnlaget etter § 9-15 i inntil 1 300 dager per barn.

III

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endring:

§ 23-2 åttende ledd annet punktum skal lyde:

Fritaket etter første punktum gjelder bare dersom institusjonens eller organisasjonens totale lønnsutgifter er opp til 700 000 kroner, og bare for lønnsutbetalinger opp til 70 000 kroner per ansatt.

IV

Endringen under I trer i kraft 1. februar 2018.

Endringen under II trer i kraft 1. januar 2018.

Endringen under III trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2018.

E.

V e d t a k t i l l o v

om endringer i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven)

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

I følgende bestemmelser, med tittel, skal uttrykkene «grunnfondsbevis», «grunnfondsbeviset» og «grunnfondsbevisets» endres til hhv. «egenkapitalbevis», «egenkapitalbeviset» og «egenkapitalbevisets»:

- § 2-3
- § 4-12
- § 4-51
- § 5-14
- § 6-40
- § 9-11
- § 10-10
- § 10-11
- § 10-30
- § 10-36
- § 10-70
- § 19-2

§ 4-2 første ledd bokstav i skal lyde:

- i) *eierandelskapital*, samt overkursfond og utjevningsfond i sparebanker,

§ 5-20 annet ledd bokstav c nytt annet punktum skal lyde:

Som kapitalinntekt regnes likevel ikke utbetaling av utførelser fra slike avtaler.

§ 10-13 første ledd skal lyde:

(1) Av utbytte som utdeles til aksjonær som er hjemmehørende i utlandet, svares skatt til staten etter en sats som fastsettes av Stortinget i det årlige skattevedtak, jf. kapittel 15. *Utbyttet skal ikke oppjusteres etter § 10-11 første ledd annet punktum.* Ansvar for skatt på utbyttekompensasjon som nevnt i § 10-11 tredje ledd påhviler innlåner som etter avtale om verdipapirlån, jf. § 9-11, svarer slik kompensasjon til kontraktsmotpart hjemmehørende i utlandet. Reglene i denne paragraf gjelder ikke for den delen av utdeling fra verdipapirfond som behandles som rente etter § 10-20 første ledd annet punktum.

§ 10-20 tredje ledd skal lyde:

(3) Ved utdeling fra fondet skattlegges andelseierne på følgende måte:

- Utdeling fra verdipapirfond med mer enn 80 prosent aksjeandel skattlegges som aksjeutbytte.
- Utdeling fra verdipapirfond med mindre enn 20 prosent aksjeandel skattlegges som renteinntekt.
- Utdeling fra verdipapirfond med mellom 20 og 80 prosent aksjeandel splittes i en del som skattlegges som aksjeutbytte og en del som skattlegges som rente, beregnet forholdsmessig etter fjerde ledd.

§ 11-7 fjerde ledd skal lyde:

(4) Samlet inngangsverdi og ervervstidspunkt for skattyters vederlag i form av aksjer og *andeler* settes lik skattyters samlede inngangsverdi og ervervstidspunkt for aksjer og *andeler* i overdragende selskap.

II

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 4-12 syvende ledd skal lyde:

(7) Ved fastsetting av ikke-børsnotert selskaps skattemessige *formuesverdi*, medregnes eiendeler og gjeld til full verdi, uten prosentvis reduksjon etter bestemmelser i dette *kapittel*.

§ 4-13 første ledd første punktum skal lyde:

For aksjeselskap eller allmennaksjeselskap som er stiftet året før skattefastsettingsåret, settes aksjeverdien til *90 prosent* av summen av aksjenes pålydende beløp og overkurs.

§ 4-19 første ledd bokstav a og c skal lyde:

- § 4-10 fjerde ledd og sekundærbolig i § 4-10 andre ledd*
- § 4-13 første ledd første punktum,*

Gjeldende § 4-19 første ledd bokstav c og d blir bokstav d og ny e.

§ 6-41 syvende ledd fjerde punktum skal lyde:

For *selskap* mv. som nevnt i foregående punktum skal netto rentekostnad til fremføring reduseres med 25 prosent av årets underskudd i selskapet eller innretningen, etter begrensning av fradrag etter denne paragraf.

§ 18-1 annet ledd bokstav a skal lyde:

- Med kraftanlegg menes kraftstasjonen med tilhørende reguleringsanlegg eller andel i slike, men unntatt fjernledninger og fordelingsanlegg. *Produksjonslinjer skal likevel regnes som en del av kraftanlegget.*

§ 18-5 fjerde ledd første punktum og nytt annet og tredje punktum skal lyde:

Frdraget etter første ledd for fremtidige kostnader til utskifting av driftsmidler gis for driftsmidler som er knyttet til kraftproduksjonen, jf. § 18-3 tredje ledd, bokstav a. nr. 3, når disse i henhold til skattemessige avskrivningsregler må anses å ha begrenset levetid. *Driftsmiddel som nevnt i foregående punktum kan bare verdsettes særskilt med den andel av driftsmiddelet som ikke er knyttet til kraftproduksjonen. Dette gjelder likevel ikke for driftsmiddel som ligger i en annen kommune enn kraftanlegget.*

III

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 10-32 nytt fjerde ledd skal lyde:

(4) Når det i skatteavtale med fremmed stat er bestemt at utbytte skal være unntatt fra skattlegging i Norge, skal et beregnet tap ved realisasjon reduseres med mottatt utbytte de siste ti år.

IV

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 4-12 første til tredje, femte og sjette ledd skal lyde:

(1) Børsnotert aksje verdsettes i alminnelighet til 80 prosent av kursverdien 1. januar i skattefastsettingsåret.

(2) Ikke-børsnotert aksje verdsettes til 80 prosent av aksjens forholdsmessige andel av aksjeselskapets eller allmennaksjeselskapets samlede skattemessige formuesverdi 1. januar året før skattefastsettingsåret fordelt etter pålydende.

(3) Ikke-børsnotert aksje i utenlandsk selskap verdsettes til 80 prosent av aksjens antatte salgsverdi 1. januar i skattefastsettingsåret. Aksjen skal verdsettes etter annet ledd når skattyteren krever dette og kan sannsynliggjøre selskapets skattemessige formuesverdi.

(5) *Egenkapitalbevis* i sparebank, gjensidig forsikringsselskap, kreditt- og hypotekforening og selveiende finansieringsforetak verdsettes til 80 prosent av kursverdien 1. januar i skattefastsettingsåret. Er kursen ikke notert eller kjent, settes verdien til den antatte salgsverdi.

(6) Andel i verdipapirfond verdsettes til andelsverdien 1. januar i skattefastsettingsåret. Aksjeandel i verdipapirfond, jf. skatteloven § 10-20, verdsettes til 80 prosent av aksjeandelens verdi.

§ 4-13 første ledd første punktum skal lyde:

For aksjeselskap eller allmennaksjeselskap som er stiftet året før skattefastsettingsåret, settes aksjeverdien til 80 prosent av summen av aksjenes pålydende beløp og overkurs.

§ 4-17 annet ledd skal lyde:

Driftsmidler, unntatt eiendom som nevnt i skatteloven § 4-10 første ledd tredje punktum, verdsettes til 80 prosent av skattemessig formuesverdi.

§ 4-40 tredje punktum oppheves.

§ 4-40 fjerde punktum blir tredje punktum og skal lyde:

Verdien av deltakerens selskapsandel settes til 80 prosent av andelen av nettoformuen beregnet etter første og andre punktum.

§ 5-15 første ledd bokstav e skal lyde:

e. følgende ytelser til sjøfolk m.v.:

1. inntekt om bord på skip i form av
 - verdien av fritt opphold om bord, med unntak for fri kost på sokkelinnretning til arbeidstaker med samlet personinntekt på over 600 000 kroner,
 - ekstrahyre, effektgodtgjørelse og annen godtgjørelse ved forlis,
 - krigsrisikotillegg opptjent under fart i erklært krigssone,
2. ytelse fra Nortraships Sjømannsfond og utbetaling i henhold til Stortingets vedtak av 27. april 1972 vedrørende norske sjømenn som seilte for Nortraship i tiden 1. juli 1940 til 30. juni 1945,

§ 6-32 første ledd bokstav a første punktum skal lyde:

Minstefradrag i lønnsinntekt, jf. skatteloven § 6-31 første ledd bokstav a, c, d og annet ledd, gis med 45 prosent av summen av slik inntekt.

§ 6-41 åttende ledd skal lyde:

(8) Denne paragraf gjelder ikke for *finansforetak etter finansforetaksloven § 1-3 første ledd*. Videre gjelder denne paragraf ikke gjeld til *finansforetak* som midlertidig er nærstående til låntaker, jf. *finansforetaksloven § 13-2 annet ledd*. Foregående punktum omfatter bare låneavtaler inngått før *finansforetaket* og låntaker ble nærstående.

§ 6-44 første og annet ledd skal lyde:

(1) For reiser til hjem innenfor EØS-området gis fradrag for reise mellom hjem og arbeidssted og besøksreiser etter § 6-13 etter forskrift fastsatt av departementet med utgangspunkt i reiseavstand og reisehyppighet. Fradrag er begrenset til den del av beløpet som overstiger 22 350 kroner, og gis ikke for den del av reiselengden som overstiger 75 000 km i året.

(2) For reiser til hjem utenfor EØS-området gis fradrag for dokumenterte utgifter til transport med andre transportmidler enn privatbil. Når skattyter kan dokumentere bruk av privatbil til hjemreisen, gis fradrag for utgiftene ved dette etter satser fastsatt av departementet i forskrift. Fradrag gis ikke for den del av samlede reiseutgifter som overstiger 92 500 kroner i året, og er begrenset til den del av beløpet som overstiger 22 350 kroner.

§ 6-50 femte ledd skal lyde:

Fradrag etter reglene i denne paragraf gis bare når gaven utgjør minst 500 kroner i det året da gaven er gitt. Det gis maksimalt fradrag for gaver etter denne paragraf med til sammen 40 000 kroner årlig.

§ 7-2 skal lyde:

§ 7-2 *Utleieinntekter mv.*

(1) Utleieinntekt fra egen bolig er skattepliktig, unntatt når *leieforholdet varer sammenhengende minst 30 dager* og

- a. eieren benytter minst halvparten av boligen til egen bruk, regnet etter utleieverdien.
- b. hele eller en større del av boligen leies ut for inntil 20 000 kroner i inntektsåret.

(2) For fritidseiendom som har vært delvis utleid eller utleid i deler av året, regnes 85 prosent av utleieinntekten som overstiger 10 000 kroner, som inntekt. *Det samme gjelder utleieinntekt fra egen bolig når leieforholdet er kortere enn 30 dager.*

(3) *Flermannsboliger og utleiehytter* omfattes ikke av denne paragrafen. *Det samme gjelder når utleie av egen bolig regnes som virksomhet.*

§ 7-10 nytt siste punktum skal lyde:

Denne bestemmelsen gjelder ikke når utleien skattlegges etter § 7-2 andre ledd.

§ 9-13 åttende ledd skal lyde:

(8) Gevinst ved vern av skog i forbindelse med etablering eller utvidelse av verneområde etter naturmangfoldloven kapittel V eller eldre vernevedtak som nevnt i naturmangfoldloven § 77, er fritatt for skatteplikt. *Det samme gjelder ved vern etter markaloven.* Gevinst ved vern som er fritatt for skatt etter første og annet punktum for selskap med deltakerfastsetting, er ikke skattepliktig for deltaker ved utdeling etter § 10-42.

§ 10-4 nytt tredje ledd skal lyde:

3) *Det kan også ytes konsernbidrag til utenlandsk selskap som nevnt i annet ledd a, begrenset til mottakers underskudd til fremføring, jf. § 14-6.*

§ 10-11 første ledd annet punktum skal lyde:

For personlig aksjonær skal skattepliktig utbytte etter fradrag for skjerming etter § 10-12, oppjusteres med 1,33.

§ 10-21 fjerde ledd tredje punktum skal lyde:

Skattepliktig uttak etter fradrag for skjerming etter femte ledd, skal oppjusteres med 1,33.

§ 10-21 syvende ledd tredje punktum skal lyde:

Tapet skal oppjusteres med 1,33 og kan føres til fradrag i kontohavers inntekt.

§ 10-31 første ledd fjerde punktum skal lyde:

For personlig aksjonær skal skattepliktig gevinst etter fradrag for ubenyttet skjerming, oppjusteres med 1,33.

§ 10-31 annet ledd annet punktum skal lyde:

For personlig aksjonær skal tapet oppjusteres med 1,33.

§ 10-42 tredje ledd bokstav b skal lyde:

b. Nettoverdien etter bokstav a oppjusteres med 1,33.

§ 10-44 første ledd tredje punktum skal lyde:

For personlig deltaker skal gevinst og tap etter fradrag for ubenyttet skjerming oppjusteres med 1,33.

§ 10-65 annet ledd tredje punktum skal lyde:

For deltaker som omfattes av § 10-67 annet ledd, skal likevel 23 prosent inntektsføres.

§ 10-67 annet ledd skal lyde:

(2) For deltaker som nevnt i § 10-12 første og tredje ledd, skal 77 prosent av mottatt utbytte, etter at utbyttet er økt med den andel av aksjonærens fradrag etter § 16-20 annet ledd som vedrører utbyttet, legges til grunn som utbytte og oppjusteres etter § 10-11 første ledd annet punktum.

§ 14-6 nytt femte ledd skal lyde:

5) *Retten til fradrag for underskudd faller bort for den del det er mottatt konsernbidrag for etter § 10-4 tredje ledd.*

§ 15-4 første ledd skal lyde:

(1) Personlig skattyter skal ha personfradrag i alminnelig inntekt. Stortinget fastsetter personfradrag i klasse 1 for det enkelte inntektsår.

§ 15-4 annet til fjerde ledd oppheves. Nåværende femte ledd blir annet ledd og skal lyde:

(2) Er en av ektefellene avgått ved døden i inntektsåret, og ektefellens inntekt skattlegges særskilt etter § 2-11 første og annet ledd, gis personfradrag i avdødes inntekt. Det samme gjelder når arving som har overtatt boet uskiftet, krever sin og avdødes inntekt skattlagt særskilt. Dødsbo skal for det inntektsåret dødsfallet fant sted, ha samme personfradrag som avdøde ville ha hatt i live. Hvis gjenlevende ektefelle er eller sannsynligvis vil bli skattlagt særskilt, skal boet ha *personfradrag*. Boet skal ikke ha personfradrag for de etterfølgende inntektsårene. Reglene om ektefeller i dette ledd gjelder tilsvarende for gjenlevende samboer som overtar boet uskiftet i medhold av arveloven § 28c.

§ 15-4 nåværende sjette til niende ledd blir tredje til sjette ledd.

§ 15-5 annet ledd skal lyde:

(2) Fradraget gis ved skatteberegningen med 15 500 kroner, men får ikke virkning ved beregning av trygdeavgift og trinnskatt.

§ 16-21 første ledd siste punktum skal lyde:

Ved fastsettelse av samlet skattepliktig inntekt etter første punktum, medtas ikke oppjustering etter § 10-11, § 10-21, § 10-31, § 10-42 og § 10-44.

§ 17-1 sjette ledd skal lyde:

(6) Ved bruk av alminnelig inntekt etter denne paragraf medtas ikke oppjustering etter § 10-11, § 10-21, § 10-31, § 10-42 og § 10-44.

V

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 5-14 nytt fjerde ledd skal lyde:

(4) *For opsjoner og aksjer i små oppstartsselskap gjelder følgende unntak fra første til tredje ledd:*

a) *Fordel inntil 500 000 kroner ved innløsning av rett til erverv av aksjer i arbeidsforhold i små oppstartsselskap skattlegges først ved realisasjon av de aksjene som ble ervervet ved innløsning av denne del av opsjonen.*

- b) *Gevinst ved realisasjon av aksje som nevnt i bokstav a skattlegges som fordel vunnet ved arbeid inntil et beløp som tilsvarer opsjonsfordelen, jf. bokstav c. Gevinst utover opsjonsfordelen skattlegges som gevinst ved realisasjon av aksje.*
- c) *Beskatning etter dette ledd forutsetter at arbeidsgiver på innløsningsstidspunktet beregner en opsjonsfordel. Opsjonsfordelen settes til differansen mellom aksjens omsetningsverdi og innløsningsprisen, fratrukket den ansattes kostpris for opsjonen. Første ledd bokstav a, jf. bokstav c gjelder tilsvarende.*
- d) *Departementet gir forskrift til utfylling og gjennomføring av bestemmelsene i dette ledd, herunder nærmere vilkår knyttet til selskapet, den ansatte og opsjonen. Departementet kan også gi forskrift om at opsjonsfordel skal beskattes før aksjene realiseres når det har gått fem år fra innløsningsstidspunktet, når arbeidsforholdet opphører, eller når den ansatte flytter ut av riket.*

VI

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 5-15 annet ledd nytt siste punktum skal lyde:
Departementet kan gi utfyllende regler og fastsette satser for skattefrie ytelser som kan mottas av ansatte som av hensyn til arbeidet må bo utenfor hjemmet.

§ 6-13 første og annet ledd skal lyde:

1) Skattyter som av hensyn til arbeidet må bo utenfor hjemmet, gis fradrag for merkostnader på grunn av fraværet *med de begrensninger som følger av denne paragraf. Fradrag for kost og losji gis for en periode på inntil 24 måneder etter nærmere regler fastsatt av departementet. Dersom skattyteren kan tilberede mat i tilknytning til pendlerboligen, gis det ikke fradrag for kost.*

2) Fradrag for merkostnader etter første ledd gis etter satser som fastsettes av departementet med mindre skattyteren godtgjør og krever fradrag for større kostnader. *Fradrag for reisekostnader ved besøk i hjemmet gis etter § 6-44.*

Nåværende annet og tredje ledd blir tredje og nytt fjerde ledd.

VII

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 4-12 sjettede ledd nytt tredje punktum skal lyde:
Dette ledd gjelder tilsvarende for aksjeandel i investering som skattlegges etter § 10-20 tiende ledd.

§ 10-20 fjerde ledd nytt siste punktum skal lyde:
Likt med aksjer regnes annen andel i selskap som omfattes av § 10-10 tredje ledd, og andel i selskap hvor deltakerne skattlegges etter § 10-40 til § 10-49.

§ 10-20 nytt tiende ledd skal lyde:

(10) Investering i verdipapir gjennom kapitalforsikring skattlegges på tilsvarende måte, når det ved forsikringstakers død eller uførhet vil bli utbetalt mindre enn 50 prosent tillegg til gjenstående sparebeholdning på forsikringskontoen. Det samme gjelder når det ved forsikringstakers død eller uførhet blir utbetalt et fast beløp som utgjør mindre enn 100 prosent tillegg til innbetalte sparebeløp. Fradrag for skjerming gis hos forsikringstaker, og beregnes ut fra aksjeandelen ved det enkelte års begynnelse. Helt eller delvis gjenkjøp av slik kapitalforsikring er å anse som realisasjon og følger reglene i syvende ledd, men slik at gjennomsnittlig aksjeandel for hvert år i eierperioden legges til grunn.

VIII

Endringene under I trer i kraft straks.

Endringene under II trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2017.

Følgende overgangsregel gjelder:

Ved skattefastsettingen for inntektsåret 2017 medregnes næringseiendom til 89 prosent av full verdi for selskaper som verdsettes etter skatteloven § 4-13 første ledd annet punktum og annet ledd. Likevel skal næringseiendommene settes til full verdi ved fastsettingen av selskapets samlede skattemessige formuesverdi pr. 1. januar 2017 som brukes som formuesverdi for aksje-ene i inntektsåret 2018.

Endringen under III trer i kraft straks med virkning fra og med 12. oktober 2017.

Endringene under IV trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2018.

Endringer under V trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Endringene under VI trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2018, men likevel slik at bortfall av fradragsrett etter regelen i § 6-13 første ledd annet punktum tidligst får virkning fra 1. januar 2020.

Endringene under VII trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2019.

Følgende overgangsregel gjelder:

For investering i fondskonto e.l. gjennomført før 1. januar 2019, legges aksjeandelen per 1. januar 2019 til grunn ved bruk av reglene i § 10-20 femte og syvende ledd.

F.

V e d t a k t i l l o v

om endringer i bidragsinnkrevingsloven m.m. (overføring av innkrevingsoppgaver fra Arbeids- og velferdsetaten til Skatteetaten)

I

I lov 28. juni 1957 nr. 12 om pensjonstrygd for fiskere (fiskerpensjonsloven) skal § 17 lyde:

Innkrevning av medlemspremie til pensjonstrygden og andre innkrevingsoppgaver etter loven med forskrifter kan overføres til *Innkrevingsentralen for bidrag og tilbakebetalingskrav* for innkrevning etter reglene i bidragsinnkrevingsloven.

II

I lov 8. april 1981 nr. 7 om barn og foreldre (barnelova) skal § 83 b første punktum lyde:

Når ein part med heimel i ei avtale med framand stat ber om innkrevjing av ei avtale om tilskot etter § 70 første stykket, skal avtala sendast *Innkrevingsentralen for bidrag og tilbakebetalingskrav* for godkjenning.

III

I lov 17. juli 1992 nr. 100 om barneverntjenester (barnevernloven) skal § 9-2 fjerde ledd første punktum lyde:

Bidrag etter denne bestemmelsen innkreves av *Innkrevingsentralen for bidrag og tilbakebetalingskrav* etter bidragsinnkrevingsloven.

IV

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endringer:

§ 12-14 fjerde ledd sjette punktum skal lyde:

Kravet kan inndrives av *Innkrevingsentralen for bidrag og tilbakebetalingskrav* etter reglene i bidragsinnkrevingsloven.

I følgende bestemmelser skal uttrykket «Arbeids- og velferdsetatens innkrevingsentral» endres til «*Innkrevingsentralen for bidrag og tilbakebetalingskrav*»:

- § 21-11 a niende ledd
- § 22-3a første punktum
- § 22-15 åttende ledd annet punktum
- § 22-15 a sjette ledd annet punktum
- § 25-3 femte ledd annet punktum

§ 22-16 nytt fjerde ledd skal lyde:

Avregning etter paragrafen her gjøres av Innkrevingsentralen for bidrag og tilbakebetalingskrav.

V

I lov 29. april 2005 nr. 20 om innkrevning av underholdsbidrag mv. (bidragsinnkrevingsloven) gjøres følgende endringer:

§ 1 skal lyde:

§ 1 *Anvendelsesområde*

Etter reglene i loven her innkreves underholdsbidrag som påhviler noen etter barneloven, ekteskapsloven eller barnevernloven. Det samme gjelder andre krav som etter loven her eller andre lover skal innkreves av *Innkrevingsentralen for bidrag og tilbakebetalingskrav* (*Innkrevingsentralen*). Også krav på saksomkostninger som det offentlige er tilkjent i rettssaker om krav som nevnt i første og andre punktum, innkreves etter reglene i loven her.

Departementet kan i forskrift gi regler om at Innkrevingsentralen skal innkreve andre krav enn de som er nevnt i første ledd, samt bestemme hvilke av lovens bestemmelser som skal gjelde ved innkrevingen av kravene.

§ 2 femte ledd første punktum skal lyde:

Når en part begjærer innkrevning av en privat bidragsavtale, jf. barnelova § 70 første ledd, i medhold av en avtale som nevnt i første og andre ledd, skal den private avtalen sendes *Innkrevingsentralen* for godkjenning.

§ 4 første ledd skal lyde:

Innkrevning etter loven her foretas av *Innkrevingsentralen for bidrag og tilbakebetalingskrav* (*Innkrevingsentralen*). *Innkrevingsentralen* er underlagt *Skattedirektoratet*.

§ 7 nytt annet ledd skal lyde:

Krav som nevnt i § 1 annet ledd er ikke tvangsgrunnlag for utlegg, med mindre det følger av annet rettsgrunnlag.

§ 21 første ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Innkrevingsentralen kan uten hinder av taushetsplikt innhente fra Folkeregisteret opplysninger som er nødvendig for innkrevingen.

§ 21 fjerde ledd skal lyde:

Skattedirektoratet kan også kreve opplysninger som nevnt i paragrafen her.

Ny § 22a skal lyde:

§ 22a *Taushetsplikt*

Enhver som utfører tjeneste eller arbeid for *Innkrevingsentralen*, har taushetsplikt etter arbeids- og velferdsforvaltningsloven § 7. Taushetsplikten er ikke til hinder for at nødvendige opplysninger gis til kravets eier. Departementet kan i forskrift fastsette på hvilken måte opplysningene skal gis.

§ 24 første ledd skal lyde:

Enkeltvedtak som fattes av *Innkrevingsentralen* og som ikke går ut på tvangsfullbyrdelse, kan påklages til nærmeste overordnede organ eller til det organ som

Skattedirektoratet bestemmer etter reglene i forvaltningsloven kapittel VI.

§ 29 første ledd andre punktum skal lyde:

Vedtaket kan påklages til nærmeste overordnede organ eller til det organ som Skattedirektoratet bestemmer.

§ 31 tredje ledd skal lyde:

Skattedirektoratet kan overta utøvelsen av partsstillingen i enkeltsaker eller i grupper av saker.

VI

I lov 16. juni 2006 nr. 20 om arbeids- og velferdsforvaltningen (arbeids- og velferdsforvaltningsloven) gjøres følgende endringer:

§ 7 første ledd fjerde punktum skal lyde:

Det kan bare gjøres unntak fra taushetsplikten når dette følger av bestemmelsene i andre til *sjette* ledd eller av andre bestemmelser gitt i eller i medhold av lov.

§ 7 nytt sjette ledd skal lyde:

Taushetsplikten etter første ledd er ikke til hinder for at nødvendige opplysninger gis til Innkrevingsentralen for bidrag og tilbakebetalingskrav i tilknytning til krav som den krever inn på vegne av Arbeids- og velferdsetaten. Departementet kan i forskrift fastsette på hvilken måte opplysningene skal gis.

§ 9 annet ledd skal lyde:

Innkrevingsentralen for bidrag og tilbakebetalingskrav, eller det organet i etaten som direktoratet bestemmer, opptrer på vegne av staten ved tvangsforretning for namsmannen og annen rettslig inndrivning og sikring av krav som skriver seg fra etatens virksomhet, samt forhandlinger etter gjeldsordningsloven.

VII

I lov 22. juni 2012 nr. 43 om arbeidsgivers innrapportering av ansettelses- og inntektsforhold m.m. (a-opplysningsloven) gjøres følgende endringer:

§ 8 første og annet ledd skal lyde:

Arbeids- og velferdsetaten skal ha tilgang til opplysningene i registeret i forbindelse med forvaltning og *berregning av ytelser etter* folketrygdloven og andre lover som etaten administrerer, forvaltning av arbeidstakerregisteret og *fastsetting av* underholdsbidrag etter barnelova, oppfostringsbidrag etter barnevernloven og bidrag etter *ekteskapsloven*. Etaten skal også ha tilgang til opplysningene i registeret i forbindelse med utredning og produksjon av statistikk på de områdene etaten administrerer. Arbeids- og velferdsdirektoratet skal ha tilgang til opplysninger i registeret i forbindelse med utredning og produksjon av statistikk om kvalifiseringsstønad etter sosialtjenesteloven.

Skattedirektoratet, skattekontorene og skatteoppkreverne skal ha tilgang til opplysningene i registeret i forbindelse med fastsetting av skatt og trygdeavgift etter skattelovgivningen og arbeidsgivers beregning og oppgjør av skattetrekk, arbeidsgiveravgift og finansskatt på lønn etter skattebetalingsloven og folketrygdloven. *Innkrevingsentralen for bidrag og tilbakebetalingskrav skal ha tilgang til opplysningene i registeret i forbindelse med innkreving av feilutbetalte ytelser etter folketrygdloven og andre lover som Arbeids- og velferdsetaten administrerer, og innkreving av underholdsbidrag etter barnelova, oppfostringsbidrag etter barnevernloven og bidrag etter ekteskapsloven.*

VIII

I lov 6. juni 2014 nr. 19 om stans i utbetalinga av offentlege ytingar og barnebidrag når ein av foreldra har bortført eit barn til utlandet skal § 3 annet ledd lyde:

Barnebidrag tyder i lova her barnebidrag som vert kravd inn av *Innkrevingsentralen for bidrag og tilbakebetalingskrav*, med unntak av oppfostringsbidrag fastsett etter barnevernloven § 9-2.

IX

I lov 27. mai 2016 nr. 14 om skatteforvaltning (skatteforvaltningsloven) skal § 7-9 annet ledd lyde:

(2) *Innkrevingsentralen for bidrag og tilbakebetalingskrav* skal gi opplysninger til skattemyndighetene om pliktig underholdsbidrag mottatt fra bidragspliktige, om de bidragspliktiges gjeld og andre mellomværender med innkrevingsentralen.

X

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Bidragsinnkrevingsloven § 21 første ledd nytt tredje punktum trer likevel i kraft straks.

G.

V e d t a k t i l l o v

om endringer i lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven)

I

I lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven) gjøres følgende endringer:

Overskriften til § 5-11 skal lyde:

§ 5-11 *Opplysninger om forskuddstrekk og skattetrekk*

§ 5-11 første ledd skal lyde:

(1) Arbeidsgiver skal ukrevet levere opplysninger om forskuddstrekk for hver kalendermåned etter reglene i a-opplysningsloven. Forsikringselskap som er

trekkpliktig etter § 5-4 annet ledd, skal levere opplysninger om foretatt forskuddstrekk etter reglene i a-opplysningsloven. Selskap mv. som er trekkpliktig etter § 5-4a første ledd, skal levere opplysninger på den måte som departementet bestemmer.

II

I lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven) gjøres følgende endringer:

§ 11-5 første ledd skal lyde:

(1) Restskatt tillegges rentetillegg. Rentetillegget beregnes med rentesats etter § 11-6 annet ledd annet punktum, redusert med 23 %. Rentetillegget beregnes fra 1. juli i inntektsåret for personlige skattytere og fra 15. mars i året etter inntektsåret for upersonlige skattytere, og fram til forfallsfristen for første termin av restskatten.

§ 11-5 annet ledd bokstav a skal lyde:

a) For overskytende forskuddstrekk og overskytende utskrevet forskuddsskatt innbetalt innen utgangen av inntektsåret, samt negativ skatt, gis rentegodtgjørelse med rentesats etter § 11-6 annet ledd annet punktum redusert med 23 %, beregnet fra 1. juli i inntektsåret og fram til skatteoppgjøret blir sendt skattyter.

§ 11-5 annet ledd bokstav b skal lyde:

b) For overskytende utskrevet forskuddsskatt og tilleggsforskudd som blir innbetalt senest 31. mai i året etter inntektsåret, gis rentegodtgjørelse med rentesats etter § 11-6 annet ledd annet punktum redusert med 23 %, beregnet fra 31. mai og fram til skatteoppgjøret blir sendt skattyter.

§ 11-5 tredje ledd bokstav a skal lyde:

a) Når samlet forskuddsskatt innbetalt senest 31. mai i året etter inntektsåret overstiger fastsatt skatt, gis rentegodtgjørelse for det overstigende beløpet med rentesats etter § 11-6 annet ledd annet punktum redusert med 23 %, beregnet fra 15. mars i året etter inntektsåret og fram til skatteoppgjøret blir sendt skattyter.

§ 16-51 oppheves.

III

Endringene under I trer i kraft straks.
Endringen under II trer i kraft 1. januar 2018.

H.

V e d t a k t i l l o v

om endringer i lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel (tolloven)

I

I lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel (tolloven) gjøres følgende endringer:

§ 12-15 skal lyde:

§ 12-15 *Politiattest*

(1) Tollmyndighetene kan kreve fremleggelse av ordinær politiattest i forbindelse med tilsetninger. *Ved tilsetting i særskilte stillinger kan det kreves utvidet og uttømmende politiattest.*

(2) *I vurderingen av om, og i tilfelle hvilken type politiattest som skal kreves, skal det blant annet tas hensyn til stillingens art, hvilke rettigheter og plikter som ligger til stillingen, hvilke oppgaver som skal utføres, samt omfanget og varigheten av stillingen.*

II

Endringene under I trer i kraft 1. januar 2018.

I.

V e d t a k t i l l o v

om endringer i lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven)

I

I lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) gjøres følgende endringer:

§ 6-9 første ledd bokstav a skal lyde:

a) fartøy på minst 15 meter til bruk for persontransport mot vederlag, varetransport, *sleping, isbryting* eller fangstvirksomhet

§ 6-9 første ledd ny bokstav g skal lyde:

g) *fartøy til bruk for berging eller redning*

II

Loven trer i kraft straks med virkning fra 1. januar 2017.

J.

V e d t a k t i l m i d l e r t i d i g l o v

om tillegg til lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven)

§ 1. Registrerte virksomheter som blir slettet fra Merverdiavgiftsregisteret fordi de fra 1. januar 2018 ikke lenger anses å drive skogbruk i næring, har ikke plikt til å juste-

re inngående merverdiavgift etter merverdiavgiftsloven kapittel 9 for kapitalvarer som er anskaffet før dette tidspunktet.

§ 2. Loven trer i kraft 1. januar 2018 og opphører å gjelde 31. desember 2027.

K.

V e d t a k t i l l o v

om endring i lov 22. juni 2012 nr. 43 om arbeidsgivers innrapportering av ansettelses- og inntektsforhold m.m. (a-opplysningsloven)

I

I lov 22. juni 2012 nr. 43 om arbeidsgivers innrapportering av ansettelses- og inntektsforhold m.m. (a-opplysningsloven) gjøres følgende endring:

§ 5 første ledd annet punktum oppheves.

II

Loven trer i kraft 1. januar 2018 med virkning for rapporteringen for januar 2018.

L.

V e d t a k t i l l o v

om endringer i lov 27. mai 2016 nr. 14 om skatteforvaltning (skatteforvaltningsloven)

I

I lov 27. mai 2016 nr. 14 om skatteforvaltning (skatteforvaltningsloven) gjøres følgende endringer:

§ 7-3 annet ledd fjerde punktum skal lyde:
Tilsvarende gjelder for utbetalinger av uføreytelser knyttet til avtaler om individuell sparing til pensjon.

Nåværende fjerde punktum blir nytt femte punktum.

II

I lov 27. mai 2016 nr. 14 om skatteforvaltning (skatteforvaltningsloven) gjøres følgende endringer:

§ 7-6 første ledd skal lyde:

(1) Næringsdrivende og offentlig organ som gir *person bosatt i utlandet eller selskap hjemmehørende i utlandet* et oppdrag i riket eller på kontinentalsokkelen, skal gi opplysninger om oppdraget og eventuelle underoppdrag. *Plikten omfatter opplysninger om hovedoppdragsgiver i kontraktskjeden, egen oppdragsgiver og oppdragstakere begrenset til to ledd nedover i kontraktskjeden.* Oppdragstakeren har plikt til å gi opplysninger om egne arbeidstakere som benyttes til å utføre *oppdraget*.

§ 7-6 annet ledd oppheves.

Nåværende tredje og fjerde ledd blir annet og tredje ledd.

III

I lov 27. mai 2016 nr. 14 om skatteforvaltning (skatteforvaltningsloven) gjøres følgende endringer:

§ 7-2 første ledd bokstav e og f oppheves. Nåværende bokstav g til l blir bokstav e til j.

§ 7-2 annet ledd oppheves. Nåværende tredje ledd blir annet ledd.

§ 7-10 skal lyde:

§ 7-10 *Annen opplysningsplikt for tredjepart*

(1) Det skal gis opplysninger til skattemyndighetene fra

- institutter som forestår vitenskapelig forskning eller yrkesopplæring, om tilskudd som gir giveren rett til fradrag etter skatteloven § 6-42
- institusjoner som mottar betaling for pass og stell av barn, om kostnader som er påløpt i året for foreldre og andre foresatte for pass og stell av barn
- selskaper, stiftelser og sammenslutninger som nevnt i skatteloven § 6-50, om gaver som gir giveren rett til fradrag etter nevnte bestemmelse, med opplysning om giverens navn og fødselsnummer eller organisasjonsnummer
- boligselskap og boligsameier som omfattes av skatteloven §§ 7-3 og 7-11, om fordeling av inntekter, kostnader, formue og gjeld mellom andelshaverne eller sameierne
- den som selv eller gjennom andre har utbetalt vederlag for tjenester av teknisk, håndverksmessig, juridisk, regnskapsmessig eller annen art
- Enova om beløp som skal gis som avregningsfradrag for ENØK-tiltak på egen bolig
- den som selv eller gjennom andre har utbetalt honorar eller annen godtgjøring til opphavsmann til åndsverk.*

(2) *Opplysningsplikten etter første ledd bokstav e omfatter også vederlag for varer eller andre ytelser som er levert i forbindelse med slike tjenester.*

§ 7-11 annet ledd første punktum skal lyde:

Opplysningsplikten etter § 7-2 første ledd *bokstav f* påhviler reder og fører (høvedsmann, notbas) for fiske- og fangstfartøy, mens opplysningsplikten etter § 7-2 første ledd *bokstav g* påhviler formannen for arbeidslaget.

IV

Endringen under I trer i kraft straks.

Endringen under II trer i kraft 1. januar 2018.

Endringene under III trer i kraft 1. januar 2018 med virkning for inntektsåret 2018.

M.

V e d t a k t i l l o v

om endringer i lov 20. desember 2016 nr. 111 om endring i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt på formue og inntekt (skatteloven)

I

I lov om endring i lov 20. desember 2016 nr. 111 om endring i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt på formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

Overgangsregler til skatteloven § 10-21 skal lyde:

Personlig skattyter kan i inntektsåret 2017 og 2018 overføre børsnoterte aksjer, *børsnoterte egenkapitalbevis* og andeler i aksjefond til aksjesparekonto uten beskatning. Kontohavers innskudd på kontoen settes til kontohaverens inngangsverdi på de overførte aksjene og andelene. Ubenyttet skjerming knyttet til de overførte aksjene og andelene anses etter overføringen som ubenyttet skjerming knyttet til aksjesparekontoen.

II

I lov om endring i lov 20. desember 2016 nr. 111 om endring i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt på formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 14-43 nytt fjerde ledd skal lyde:

(4) Forhøyet avskrivningssats gjelder for varebiler som bare bruker elektrisitet til framdrift og som er ervervet fra og med 20. desember 2016, herunder varebil hvor elektrisiteten er produsert i brenselceller. Dette gjelder likevel ikke varebil hvor batteri under kjøring kan tilføres strøm ved bruk av en ekstern forbrenningsmotor. Saldo for slike kjøretøy kan avskrives med inntil 30 prosent. Departementet kan gi nærmere regler til utfylling og gjennomføring av dette ledd.

III

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med 1. september 2017.

Endringen under II trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

N.

Stortinget ber regjeringen sørge for at det gis tilnærmet full kompensasjon til kommuner som får redusert eksisterende inntekter som følge av at man fjerner adgangen til å ilegge eiendomsskatt på produksjonsutstyr og installasjoner, begrenset oppad til 500 mill. kroner. Kompensasjonen gjelder ikke nyetablering etter 1. januar 2017 og bortfaller hvis virksomhetene nedlegges.

Oslo, i finanskomiteen, den 7. desember 2017

Nikolai Astrup

leder

Vetle Wang Soleim

ordfører

VEDLEGG**Brev fra Finansdepartementet v/finansminister Siv Jensen til Stortingets presidentskap v/ekspedisjonskontoret, datert 3. november 2017****Korrigerings- og unøyaktigheter i Prop. 1 LS (2017-2018) Skatter, avgifter og toll 2018**

Prop. 1 LS (2017-2018) inneholder dessverre noen feil og unøyaktigheter som det bes tatt hensyn til i arbeidet med finanskomiteens innstilling.

Side 20, under punkt 1.4

I annet avsnitt står det at «Frdrag og beløpsgrenser mv. i den generelle satsstrukturen i personbeskatningen er i referansesystemet i hovedsak justert til 2017-nivå ...». Det korrekte skal være 2018-nivå.

Side 22, setningen etter tabell 1.1

Tekstlinjen skal lyde: «Tabell 1.2 viser anslagene på bokførte skatte- og avgiftsinntekter for 2018 samt anslag for 2017 og regnskapstall for 2016, fordelt på kapital og post.»

Side 33, tabell 1.5

Fotnotereferanse 13 er ved en feil gjentatt to ganger. For punktet om «Verdsettelsesrabatter» skal riktig fotnotereferanse være 14.

Side 82, spalte 1, annet avsnitt

I annet avsnitt står det «Om lag 76 pst. av pensjonistene som skattlegges i klasse 2 ...». Tekstlinjen skal lyde «Om lag 71 pst. av pensjonistene som skattlegges i klasse 2 ...».

Side 129, punkt 8.4, første avsnitt, første setning

Under punkt 8.4, første avsnitt, første setning står det «Etter merverdiavgiftsloven § 6-5 er ...». Tekstlinjen skal lyde «Etter merverdiavgiftsloven § 6-6 er ...».

Side 142, spalte 2

Følgende tekst skal inngå som nytt siste avsnitt til teksten under underoverskriften *Endringer i engangavgiften for 2018*:

«Avviklingen av fritaket for elbiler gjennomføres ved at gjeldende § 5 første ledd bokstav i, i Stortingets vedtak om engangavgift ikke videreføres. Dette gjør det nødvendig å justere merverdiavgiftsloven § 6-7 første ledd, som viser til denne bestemmelsen. Se forslag om endringer i merverdiavgiftsloven § 6-7 første ledd. Endringen har ingen materiell betydning. Øvrige endringer som følge av forslaget gjennomføres i forskrift.»

Side 307, Forslag til lov om endringer i lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven)

Under romertall I skal følgende tas inn etter setningen «I lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) gjøres følgende endringer» og før lovforslaget «§ 6-9 første ledd bokstav a skal lyde»:

§ 6-7 første ledd skal lyde:

(1) Omsetning og leasing av kjøretøy som er registreringspliktige etter vegtrafikkloven og som bare bruker elektrisitet til framdrift, herunder motorvogner hvor elektrisiteten er produsert i brenselceller, er fritatt for merverdiavgift. Fritaket omfatter ikke motorvogner hvor batteri under kjøring kan tilføres strøm ved bruk av en ekstern forbrenningsmotor.

Side 317, forslag til stortingsvedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2018 § 4 fjerde ledd

I forslaget til vedtak § 4 fjerde ledd mangler den tredje og siste setningen. Denne setningen skal lyde: «Arbeidsgiver som mottar annen støtte til dekning av lønn mv. kan ikke beregne redusert avgift etter bestemmelsene i denne paragraf, dersom det fører til at maksimal mottatt statsstøtte etter disse andre ordningene overskrides.»

Side 349, spalte 1, strekpunkt 7

Det står: «Arbeidsgivers finansiering av ansattes kjøp av aksjer i egen bedrift til underkurs er skattefritt inntil 1 500 kroner i 2017.» Det skal stå: «Arbeidsgivers finansiering av ansattes kjøp av aksjer i egen bedrift til underkurs er skattefritt inntil 3 000 kroner i 2017.»

Side 353, tabell 1.1

I rad 11 (Skattefri fordel ved ansattes kjøp av aksjer i egen bedrift til underkurs) står det at skatteutgiften i 2017 er 25 mill. kroner. Korrekt beløp er 50 mill. kroner.

